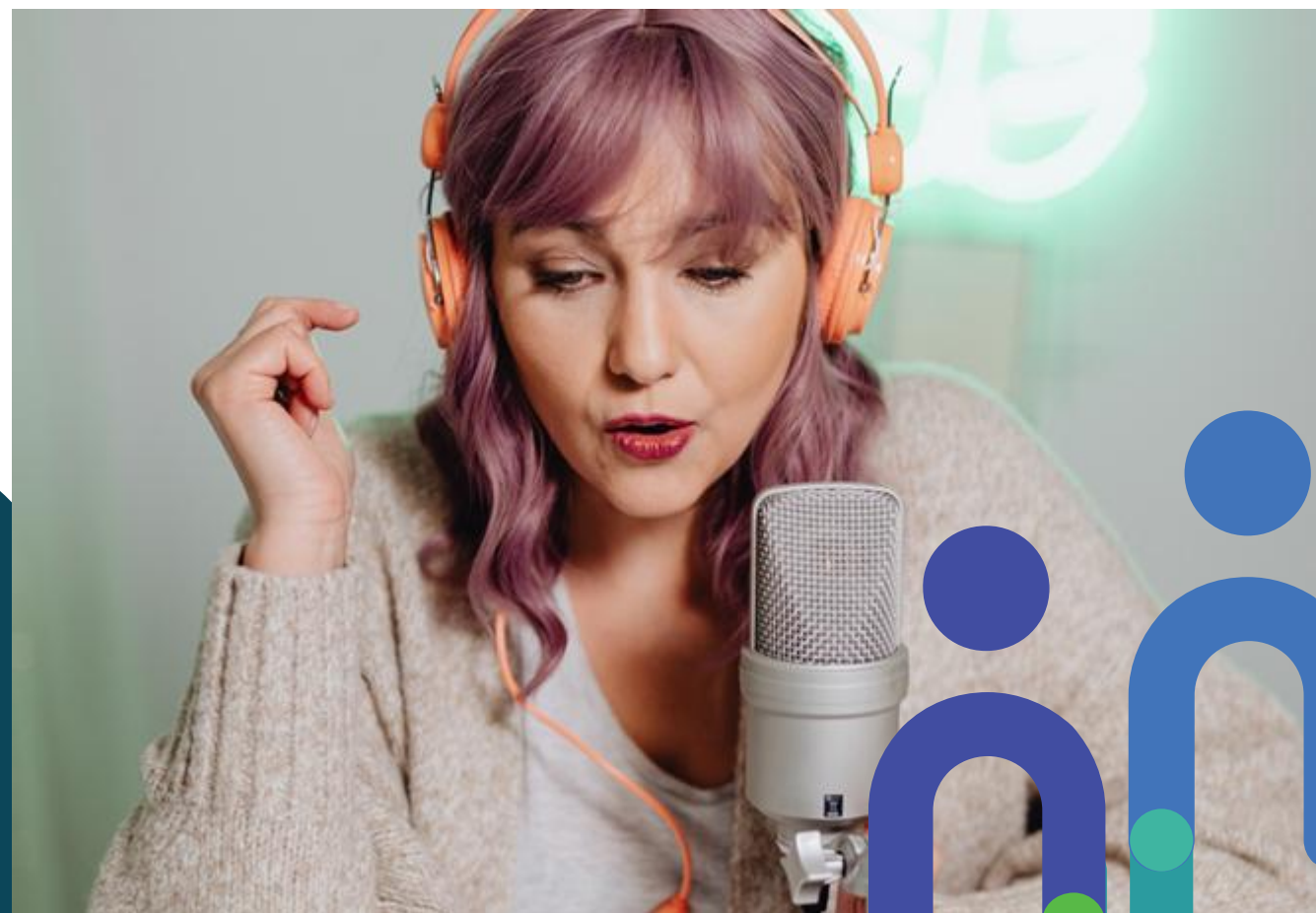

Модуль 4 (Частина 3)

Будуємо цифрові мости: Вплив
ЗМІ на процес миробудування
та соціальну згуртованість

*Розроблено Лаурою Маган,
MMS, Ірландія*

www.includememedia.eu

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* З метою економії паперу, будь ласка, друкуйте цей документ у відтінках сірого або чорно-білому режимі, а не у кольорі. Друкуйте на обох сторонах аркуша (двосторонній друк) та, якщо можливо, розміщуйте кілька слайдів або сторінок на одному аркуші.

М4 Частина 3 – Ключовий напрям 3

Європейські цифрові платформи,
що підтримують журналістику
миру та конструктивний діалог

www.includememedia.eu

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* З метою економії паперу, будь ласка, друкуйте цей документ у відтінках сірого або чорно-білому режимі, а не у кольорі. Будь ласка, друкуйте на обох сторонах аркуша (двосторонній друк) та, якщо можливо, друкуйте кілька слайдів або сторінок на одному аркуші.

Модуль 4

Будуємо цифрові мости: Вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

Цей модуль досліджує, як цифрові медіа можуть сприяти вирішенню конфліктів, примиренню та соціальній єдності. Він підкреслює роль сторітелінгу, журналістики та цифрових платформ у зусиллях з розбудови миру по всій Європі.

МОДУЛЬ 4

(Частина 1) Тема 1

Цифрові медіа як інструмент постконфліктного примирення в Європі

*Розглядається, як цифрові платформи допомагають громадам **оговтарися від конфлікту, відновити довіру та сприяти діалогу** для підтримки довгострокового миру та співпраці.*

МОДУЛЬ 4 (Частина 2)

Тема 2

Сторітеллінг для соціальних змін: використання цифрових медіа для сприяння мирним ініціативам

*Підкреслює силу **контенту, що базується на розповідях**, у зміні поглядів, зменшенні напруженості та сприянні взаєморозумінню.*

МОДУЛЬ 4 (Частина 3)

Тема 3

Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

*Аналізує **цифрові інструменти та медіа-ініціативи, що борються з дезінформацією, заохочують збалансоване висвітлення подій та сприяють поважному діалогу.***

ВИ ЗНАХОДИТЕСЯ
ТУТ

МОДУЛЬ 4 (Частина 4)

Тема 4

Роль громадянської журналістики у зміцненні соціальної згуртованості

*Досліджує, як журналістика на **низовому рівні та репортажі, ініційовані громадою, підсилюють голоси маргіналізованих груп та сприяють формуванню спільних наративів** для більш згуртованого суспільства.*

Короткий огляд модуля 4

Ключовий напрям: миробудування в громадах

Мета: Як цифрові медіа сприяють миру та взаєморозумінню в європейських громадах

Підкреслює, як розповіді та громадянська журналістика можуть сприяти миробудуванню та сприяти **постконфліктному відновленню та соціальним змінам**. Навчає, як цифрові медіа можуть бути використані як інструмент для **розширення можливостей громад у миробудуванні**, для зцілення, налагодження зв'язків та сприяння **примиренню та соціальній згуртованості** через **інклюзивні наративи та участь громадян**.

Ключові слова: постконфліктне примирення, миробудування, примирення, соціальна згуртованість, розповіді для соціальних змін, сприяння миру, громадянська журналістика, конструктивний діалог, відновлення після конфлікту, залучення громади.

Огляд модуля

Цей модуль досліджує, як цифрові медіа сприяють вирішенню конфліктів, примиренню та зміцненню соціальної єдності. Він підкреслює роль сторітелінгу, журналістики та цифрових платформ у зусиллях з розбудови миру по всій Європі.

Учасники розглянуть, як цифрове сторітелінг, онлайн-дискурс та медіа-ініціативи підтримують примирення після конфліктів, долають соціальні розбіжності та сприяють конструктивному діалогу.

Завдяки аналізу конкретних прикладів, етичним дискусіям та інтерактивним вправам слухачі розвинути навички використання цифрових медіа як інструменту для сприяння миру та соціальної згуртованості в різноманітних громадах.

01

Модуль 4 (4 основні напрямки)

Цифрові медіа як інструмент постконфліктного примирення в Європі

*Досліджує, як цифрові платформи допомагають громадам **оговтарися від конфліктів, відновлювати довіру та сприяти діалогу** з метою підтримки довгострокового миру та співпраці.*

02

Розповіді для соціальних змін: використання цифрових медіа для сприяння мирним ініціативам

*Підкреслює силу **контенту, що базується на розповідях**, у зміні поглядів, зменшенні напруженості та сприянні взаєморозумінню.*

ВИ
ЗНАХОДИТЕСЯ
ТУТ

03

Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

Аналізує цифрові інструменти та медіа-ініціативи, що борються з дезінформацією, заохочують збалансоване висвітлення подій та сприяють поважному діалогу.

04

Роль громадянської журналістики у зміцненні соціальної згуртованості

*Досліджує, як журналістика на низовому рівні та репортажі, ініційовані громадою, **підсилюють голоси маргіналізованих груп та сприяють формуванню спільних наративів** для більш згуртованого суспільства.*

02 **Сторінка 5**
Огляд модуля

04 **Сторінка 12**
Тема 3
Європейські цифрові
платформи, що підтримують
журналістику миру та

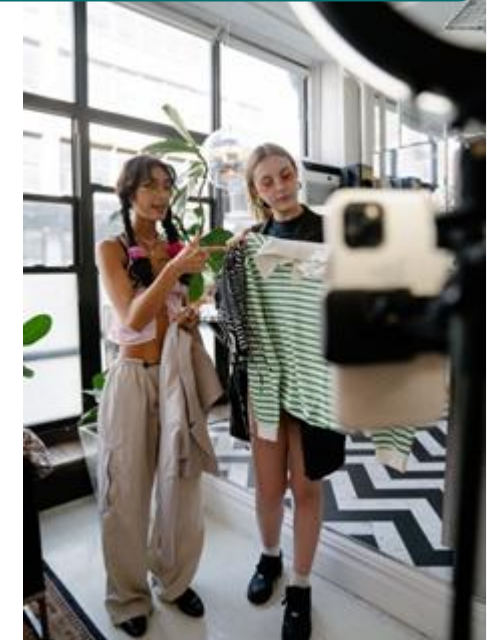
Модуль 4: Будуємо цифрові мости: Вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

01 **Сторінка 4**
Короткий опис
модуля

03 **Сторінка 8**
Результати
навчання

Модуль 4 (Частина 3) Елементи інтерактивного навчання

 101 Слайди

 02 вправи

 06 відео

 06 Приклади з практики

 10 Цифрові інструменти

 04 Набори інструментів та посібники

 16 статті та звіти

Результати навчання

Тема 1: Цифрові медіа як інструмент постконфліктного примирення в Європі

- Дослідіть, як цифрові платформи допомагають **громадам оговтатися від конфлікту, відновити довіру**, сприяти діалогу та брати в ньому участь для підтримки довгострокового миру та співпраці.
- Зрозуміти роль цифрових медіа у **зусиллях з примирення та ініціативах з встановлення істини**.
- Визначте виклики у використанні цифрових медіа для **постконфліктного відновлення**, включаючи поляризацію, дезінформацію та маніпуляції в медіа.

Результати навчання

Тема 2: Розповіді як інструмент соціальних змін: використання цифрових медіа для просування мирних ініціатив

- Проаналізуйте силу контенту, що базується на розповідях, у зміні поглядів та сприянні взаєморозумінню.
- Вивчіть техніки цифрового сторітелінгу, що використовуються для висвітлення зусиль з примирення та проектів з розбудови миру.
- Зрозумійте етичні аспекти сторітеллінгу для вирішення конфліктів та соціальної згуртованості.

Результати навчання

Тема 3: Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

- Розглянути цифрові інструменти та ініціативи, що підтримують журналістику миру та репортажі, чутливі до конфліктів.
- Дослідіть роль онлайн-платформ у сприянні діалогу між розділеними спільнотами.
- Вивчіть приклади європейських медіапроектів, спрямованих на сприяння взаєморозумінню та запобігання насильству.

Результати навчання

Тема 4: Роль соціальних медіа у запобіганні та врегулюванні конфліктів

- Проаналізуйте, як соціальні медіа впливають на **суспільний дискурс** під час **конфліктів** та **мирних процесів**.
- Дослідження впливу **онлайн-активізму** та **цифрових кампаній** на **низовому рівні** на сприяння миру.
- Вивчення стратегій **протидії онлайн-мову ненависті** та **цифровій пропаганді**, що підживлюють конфлікти.

Тема 3

Європейські цифрові
платформи, що
підтримують
журналістику миру та
конструктивний діалог

Огляд

Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

Журналістика миру прагне надавати збалансоване, орієнтоване на рішення висвітлення конфліктів, протидіючи наративам, що розколюють суспільство, та дезінформації. У цьому розділі розглядаються **європейські цифрові платформи** та ініціативи, що підтримують журналістику миру, сприяють **конструктивному діалогу** та просувають **етичне висвітлення подій у конфліктних ситуаціях**.

Основні визначення та поняття в європейських платформах з розбудови миру

- ➔ **Журналістика миру проти журналістики війни:** перехід від сенсаційності до репортажів, орієнтованих на пошук рішень.
- ➔ **Цифрові платформи та агрегатори новин для репортажів про мир:** інструменти, що підтримують відповідальну журналістику.
- ➔ **Етичне споживання та виробництво медіа:** найкращі практики для журналістів та творців контенту.
- ➔ **Стратегії конструктивного діалогу:** як ЗМІ сприяють, підтримують та розвивають міжспільнотні діалоги.

КОНЦЕПЦІЯ: Журналістика миру проти журналістики війни: перехід від сенсаційності до репортажів, орієнтованих на пошук рішень.

ЗНАЧЕННЯ ЗМІ впливають на те, як ми думаємо і що відчуваємо. Журналістика миру сприяє розвитку розуміння та емпатії — необхідних для довгострокового врегулювання конфліктів.

Журналістика миру: вступ

ВИЗНАЧЕННЯ Журналістика миру зосереджується на рішеннях, контексті, збалансованих поглядах на війну та конфлікти, а також на людських історіях — уникаючи сенсаційності, поляризації та дегуманізації. Вона досліджує причини та наслідки конфліктів. Надає голос усім сторонам

ПРИКЛАД TransConflict Serbia публікує місцеві історії примирення, які зображують сербів, боснійців та хорватів як співтворців миру, а не лише як комбатантів.

Підкреслює зусилля з досягнення миру та примирення. Використовує шанобливу, неагресивну мову. Натомість **військова журналістика**, як правило, акцентує увагу на насильстві, наративі «ми проти них» та драматичних заголовках. Що таке журналістика миру та її елементи?

КОНЦЕПЦІЯ Цифрові платформи та агрегатори новин для висвітлення питань миру: інструменти на підтримку відповідальної журналістики.

ЗНАЧЕННЯ Ці платформи висвітлюють маловисвітлені історії, об'єднують журналістів у всьому світі та протидіють упередженню або орієнтованим на кліки наративам.

ВИЗНАЧЕННЯ Це онлайн-інструменти та платформи, які відбирають, поширюють або підтримують відповідальний, збалансований та різноманітний новинний контент — часто з акцентом на миробудуванні, правах та примиренні.

ПРИКЛАД Peace Insight — демонструє місцеві історії з миробудування з усього світу.

Натисніть, щоб
переглянути

Журналістика миру проти військової журналістики: перехід від сенсаційності до репортажів, орієнтованих на рішення

Журналістика миру — це підхід до висвітлення подій, який у репортажах про конфлікти робить акцент на розумінні, емпатії та пошуку рішень. Її мета — надавати збалансовані описи подій, давати слово всім залученим сторонам та зосереджуватися на глибинних причинах і можливих шляхах вирішення конфліктів. Це контрастує з **військовою журналістикою**, яка часто висвітлює насильство, поширює менталітет «ми проти них» та ставить на перше місце сенсаційність.

Ключові відмінності:

Журналістика миру:

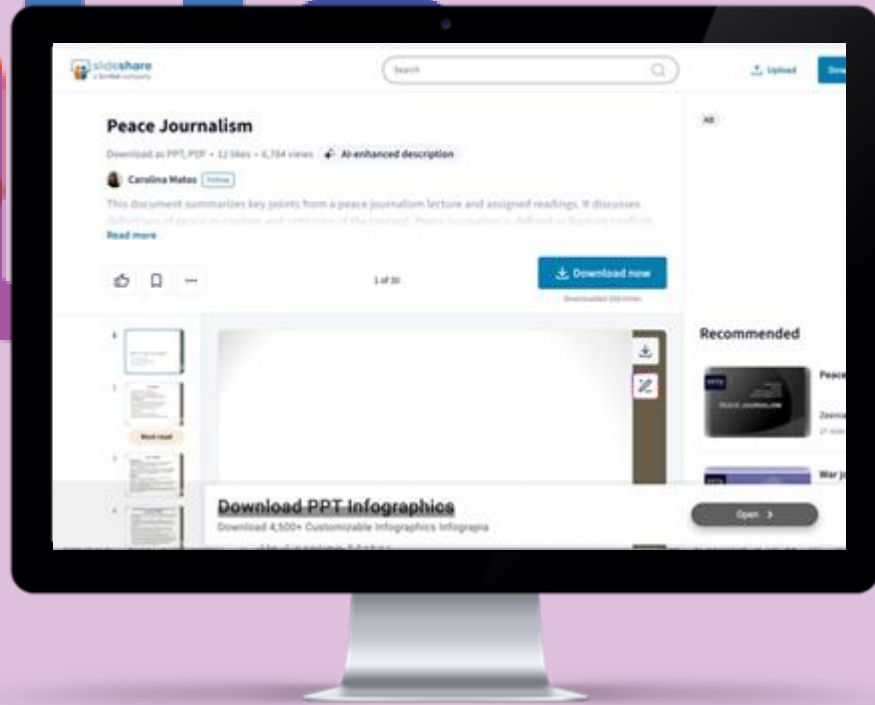
- Проактивний підхід до дослідження причин конфлікту.
- Надає голос усім сторонам, особливо маргіналізованим.
- Зосереджується на рішеннях та мирних ініціативах.
- Уникає демонізуючої лексики та сенсаційності.

Військова журналістика:

- Реактивна, зосереджується на подіях у міру їхнього розгортання.
- Наголошує на насильстві та конфліктах.
- Часто підтримує офіційні наративи та джерела з елітних кіл.
- Використовує мову, яка може розпалювати напругу

Журналістика миру проти журналістики війни

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Peace versus War Journalism

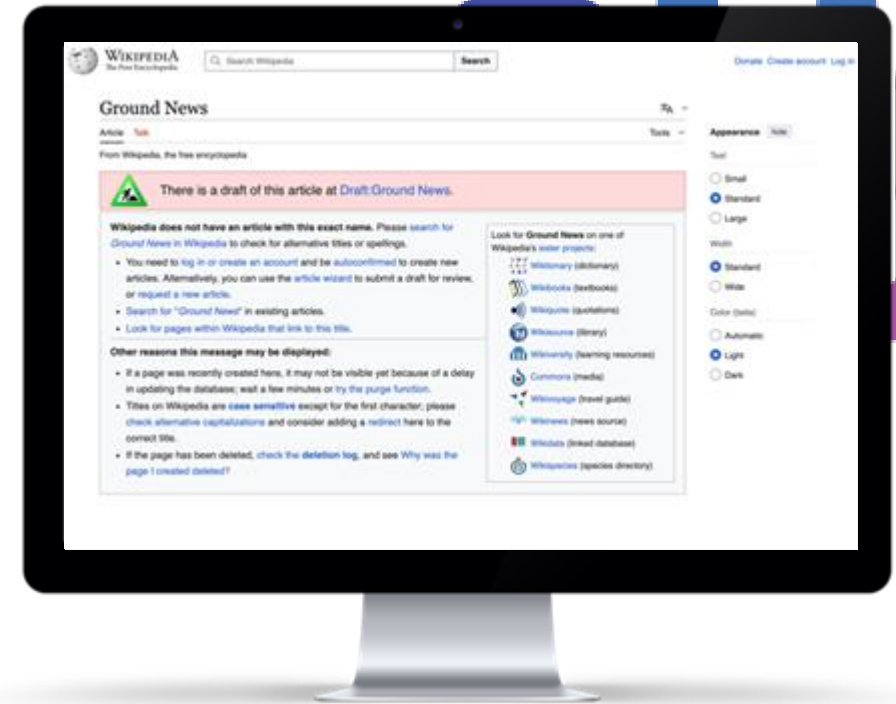
War journalism	Peace Journalism
Reactive (waits for war to break)	Proactive (anticipates, starts reporting)
Reports on visible effects	Reports also on invisible (trauma)
Elite-oriented (leaders as sources)	People-oriented
Focuses on differences	Reports on areas of agreement
Focuses on the here and now	Reports on causes and consequences
Victims versus villains; bad x good	Avoids the "good guy" discourse
Two-party oriented	Multi-party oriented
Partisan (biased for one-side)	Non-partisan (neutral)
Zero-sum game (one goal)	Win-win orientation (many goals)
Stops reporting with the peace treaty	Stays on and reports aftermath
Uses victimizing language	Avoids victimizing language
Demonizing and emotive words	Avoids demonizing and emotive words

Цифрові платформи та агрегатори новин для висвітлення тем миру

Цифрові платформи та інструменти, що сприяють відповідальній журналістиці

У цифрову епоху з'явилися різноманітні платформи та інструменти, що підтримують журналістику миру шляхом сприяння збалансованому висвітленню подій та різноманітним точкам зору.

→ **Ground News**: платформа для агрегації новин, яка дозволяє користувачам порівнювати, як різні ЗМІ висвітлюють одну й ту саму подію, виявляючи упередження та сприяючи медіаграмотності.

Натисніть, щоб
переглянути

Цифрові платформи та агрегатори новин для висвітлення тем миру

- [NewsGuard](#): надає рейтинги надійності новинних веб-сайтів, допомагаючи читачам визначати достовірні джерела та уникати дезінформації.
- Ініціатива [ЮНЕСКО «Соціальні медіа заради миру»](#): Ініціатива, спрямована на зміцнення стійкості суспільств до потенційно шкідливого контенту, що поширюється в Інтернеті, зокрема до мови ненависті, що підбурює до насильства.

Ці платформи відіграють вирішальну роль у висвітленні маловисвітлюваних історій, об'єднанні журналістів у всьому світі та протидії упередженим або орієнтованим на кліки наративам.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

[Натисніть, щоб переглянути](#)

КОНЦЕПЦІЯ Етичне споживання та виробництво медіа: найкращі практики для журналістів та творців контенту.

ЗНАЧЕННЯ Відповідальні ЗМІ можуть захищати життя, будувати довіру та запобігати подальшій шкоді — особливо під час нестабільних мирних процесів або гуманітарних криз.

ВИЗНАЧЕННЯ Етичне споживання медіа означає критичне ставлення до джерел, перевірку фактів та уникнення контенту, що поширює шкоду або ненависть. Етичне виробництво означає створення медіа, що є правдивими, інклюзивними, поважними та точними.

ПРИКЛАД [Eyewitness to Atrocities](#) — мобільний додаток, розроблений Міжнародною асоціацією адвокатів, який дозволяє користувачам фіксувати, перевіряти та повідомляти про порушення прав людини, одночасно захищаючи особисті дані та метадані.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

КОНЦЕПЦІЯ Стратегії

конструктивного діалогу: як ЗМІ сприяють, підтримують та розвивають міжспільнотні діалоги.

ЗНАЧЕННЯ Діалог через ЗМІ може зменшити поляризацію, сприяти розвитку емпатії та зробити процес миробудування партисипативним та керованим молоддю.

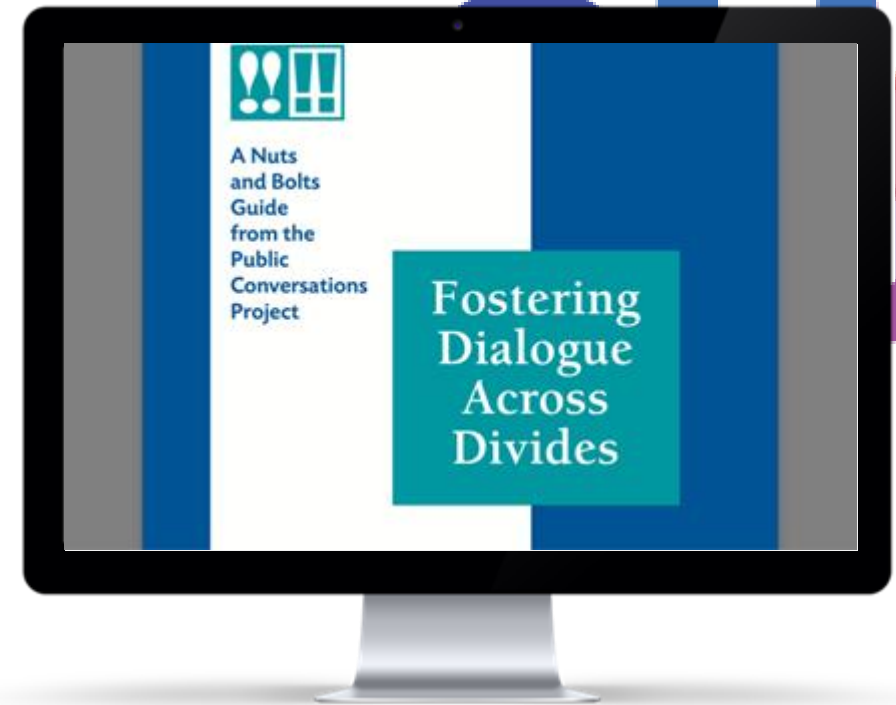
ВИЗНАЧЕННЯ Конструктивний діалог передбачає використання медіаплатформ — цифрових або традиційних — для сприяння поважним, обізнаним та інклюзивним розмовам, що долають розбіжності (наприклад, політичні, етнічні, релігійні).

ПРИКЛАД Подкаст «The Makers» (Нідерланди) об'єднує людей з протилежними поглядами для конструктивного обговорення розбіжностей.

Це включає проведення дебатів або сесій запитань і відповідей у прямому ефірі, а також створення подкастів, у яких представлені різноманітні думки.

Сприяння діалогу через розбіжності

Етичні практики у сфері ЗМІ та конструктивний діалог мають вирішальне значення для зміцнення миру та взаєморозуміння, особливо в постконфліктних та поляризованих суспільствах. Нижче наведено найкращі практики та стратегії, які допоможуть журналістам, авторам контенту та споживачам медіа сприяти відповідальному взаємодії зі ЗМІ та діалогу між різними спільнотами.

[Натисніть, щоб прочитати](#)

Етичний маркетинг

[Етичні ЗМІ та маркетинг](#)

[Натисніть, щоб
переглянути](#)

Роль журналістики миру у пом'якшенні поляризації, спричиненої ЗМІ.

Збалансоване висвітлення подій кидає виклик упередженим наративам, сприяючи конструктивному дискурсу та поінформованій публічній дискусії.

Журналістика миру — це підхід ЗМІ, який має на меті об'єктивно та точно висвітлювати конфлікти, уникати сенсаційності та звинувачень, надавати слово всім сторонам, особливо тим, хто виступає за мир, та зосереджуватися на рішеннях, а не лише на насильстві.

Термін «журналістика миру», введений журналістом і дослідником миру Йоханом Галтунгом, кидає виклик звичній манері висвітлення подій за принципом **«якщо є кров, це головна новина»**, яка часто підживлює страх, гнів і розбрат.

[Відповідальне висвітлення конфліктів: переосмислення ролі журналістики, Визначення мирної журналістики, Мирна журналістика: інструмент розвитку ЗМІ?](#)

Ключовий Напрямок 1

Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

Ключовий Напрям 1

Європейські цифрові
платформи, що
підтримують
журналістику миру
та конструктивний
діалог

Пояснення поляризації, спричиненої ЗМІ

Поляризація, спричинена ЗМІ, стосується того, як засоби масової інформації, зокрема цифрові платформи, можуть сприяти посиленню політичних розбіжностей та послабленню соціальної згуртованості. Це може відбуватися через низку механізмів, зокрема вибіркоче подання інформації, поширення дезінформації та сприяння створенню «ехо-камер» та «фільтрувальних бульбашок».

Поляризація, спричинена ЗМІ, відбувається, коли висвітлення новин або соціальних медіа:

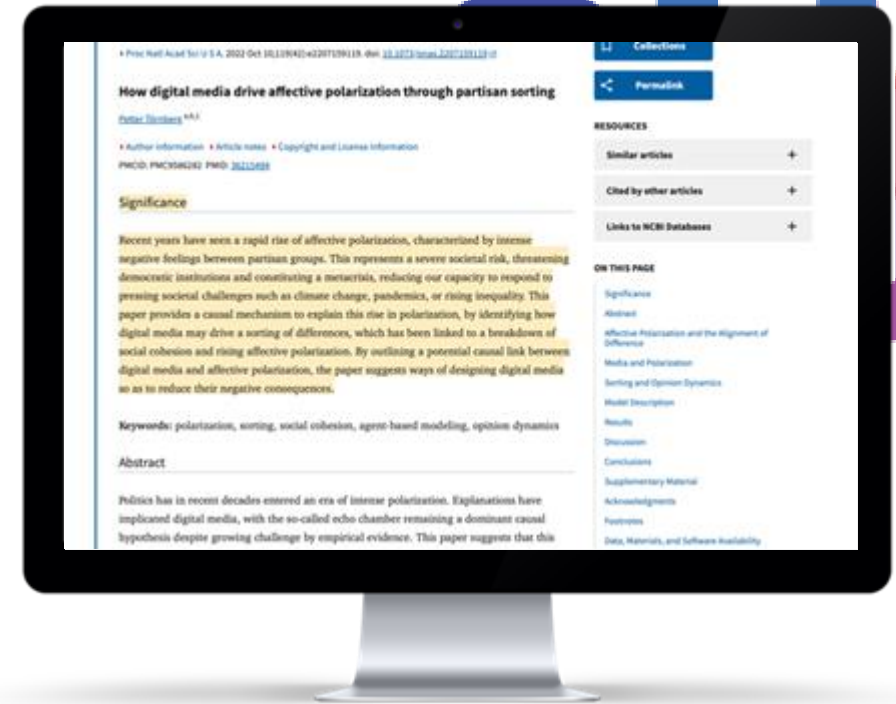
- підсилює мислення у форматі «ми проти них»
- використовують емоційну лексику або вибіркочі факти
- віддзеркалює крайні точки зору
- поширюють дезінформацію або наративи, засновані на страху

Це може призвести до ескалації напруженості, особливо в суспільствах, що пережили конфлікти, або під час політичних заворушень чи міграційних криз.

Як ЗМІ сприяють поляризації

Вибіркове висвітлення подій та упередженість:

ЗМІ, навіть ті, що мають добрі наміри, можуть ненавмисно або навмисно подавати інформацію таким чином, що це сприяє одній стороні дискусії або ігнорує контраргументи. Це може створити спотворене уявлення про реальність для аудиторії.

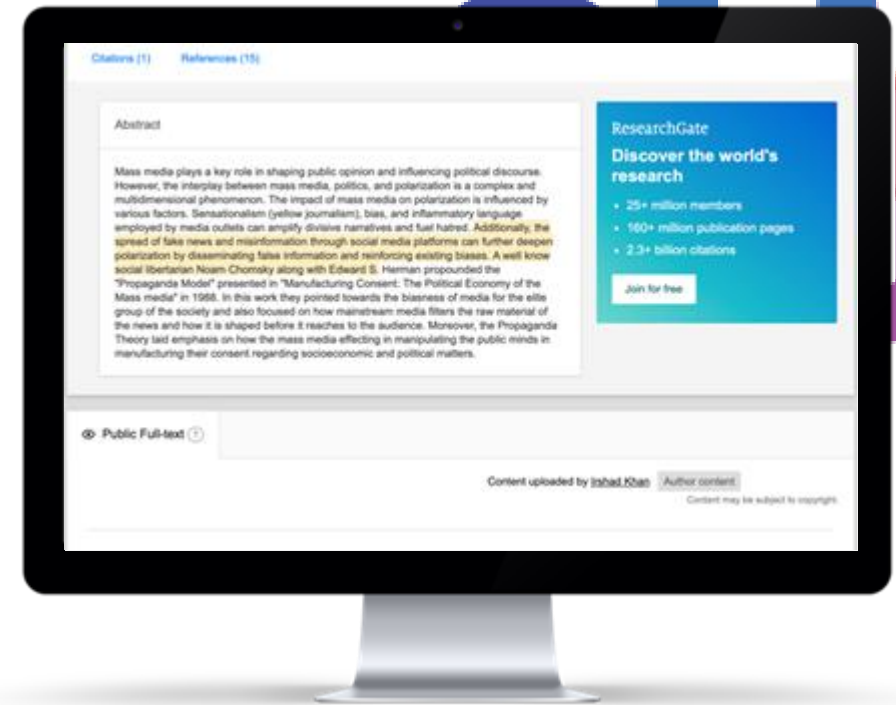
Як цифрові ЗМІ сприяють емоційній поляризації через партійне сортування

**Натисніть, щоб
переглянути**

Як ЗМІ сприяють поляризації

Недостовірна інформація та дезінформація:

Поширення неправдивої або оманливої інформації, часто через соціальні мережі, може ще більше поляризувати окремих осіб та групи, підсилюючи існуючі переконання та підриваючи довіру до надійних джерел.

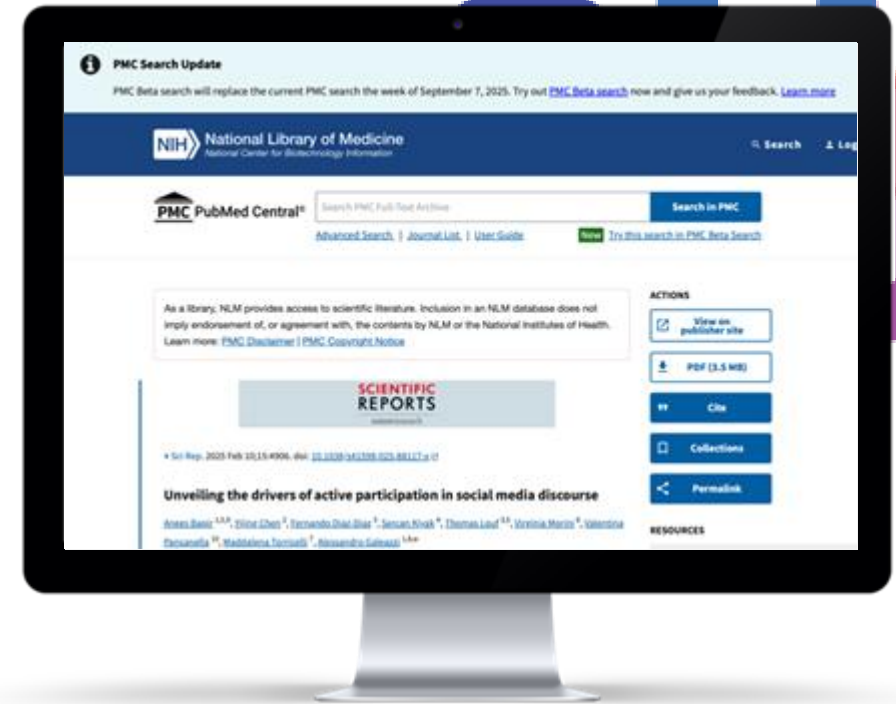
Засоби масової інформації та політика
поляризації

**Натисніть, щоб
переглянути**

Як ЗМІ сприяють поляризації

«Ехо-камери» та «фільтрувальні бульбашки»:

Рекомендації, що базуються на алгоритмах у соціальних мережах та на новинних платформах, можуть створювати «ехо-камери», де люди в основному отримують інформацію, яка підтверджує їхні існуючі переконання. Це обмежує доступ до різноманітних точок зору та посилює поляризацію.

Розкриття факторів, що сприяють активній участі в дискусіях у соціальних

**Натисніть, щоб
переглянути**

Як ЗМІ сприяють поляризації

Емоційне зараження:

Здатність соціальних медіа **швидко поширювати емоції** може посилювати **негативні почуття**, зокрема гнів та обурення, між протилежними групами, ще більше поглиблюючи розбіжності.

Менталітет «ми проти них»:

Постійне зображення політичних опонентів як ворогів, а не просто суперників, може **підірвати ввічливість і перешкоджати конструктивному діалогу**, ще більше підсилюючи поляризацію.

Як ЗМІ сприяють поляризації

Наслідки

1

Зниження соціальної згуртованості: Посилення розколу та ворожості між групами може призвести до руйнування соціальної довіри та співпраці.

2

Вразливість демократії: Сильна поляризація може послабити демократичні інститути, ускладнюючи досягнення компромісів та ведення переговорів.

3

Загроза соціальному прогресу: Поляризація та відсутність консенсусу можуть перешкоджати вирішенню складних питань, таких як зміна клімату чи нерівність.

Чому журналістика миру важлива для пом'якшення поляризації, спричиненої ЗМІ.

Оскарження існуючого стану речей: Традиційна журналістика часто висвітлює конфлікти та насильство як новини, що зазвичай призводить до акцентування уваги на негативних подіях та схильності до висвітлення сенсаційних історій. Натомість журналістика миру заохочує до більш збалансованого та конструктивного підходу до висвітлення конфліктів.

Зосередження уваги на запобіганні та трансформації: Журналістика миру має на меті активно запобігати конфліктам шляхом сприяння діалогу та взаєморозумінню між різними групами, а також шляхом висвітлення причин та потенційних рішень конфлікту.

Врахування різних точок зору: вона підкреслює важливість розуміння точок зору всіх сторін, залучених до конфлікту, а не лише домінуючих наративів.

Чому журналістика миру важлива для пом'якшення поляризації, спричиненої ЗМІ.

Просування рішень, вигідних для всіх сторін: Журналістика миру прагне знайти рішення, які принесуть користь усім сторонам конфлікту, а не зосереджуватися на єдиному переможці.

Висвітлення ненасильницьких реакцій: Ми визнаємо та відзначаємо ненасильницький опір та зусилля з вирішення конфліктів.

Зміна наративу: Журналістика миру прагне перенести фокус з конфлікту на миробудування, висвітлюючи зусилля окремих осіб, організацій та громад, які працюють над створенням більш мирних суспільств.

Як журналістика миру допомагає запобігти поляризації

1 Проблема: чути лише голоси прихильників насильства

Реакція журналістики миру:

Залучайте до сюжету миротворців, посередників та пересічних громадян

Проблема: сенсаційні заголовки породжують страх **2**

Реакція журналістики миру:

Використовуйте спокійну, фактичну мову та контекст

3 Проблема: поширюється дезінформація

Реакція журналістики миру:

Перевіряйте факти, подавайте різні точки зору, заохочуйте критичне мислення

Як журналістика миру допомагає запобігти поляризації

4 Проблема: Наративи про «ворога» поглиблюють розкол

Реакція журналістики миру:

Гуманізувати всі сторони, особливо жертв та цивільне населення

Проблема: конфлікт подається як неминучий

5

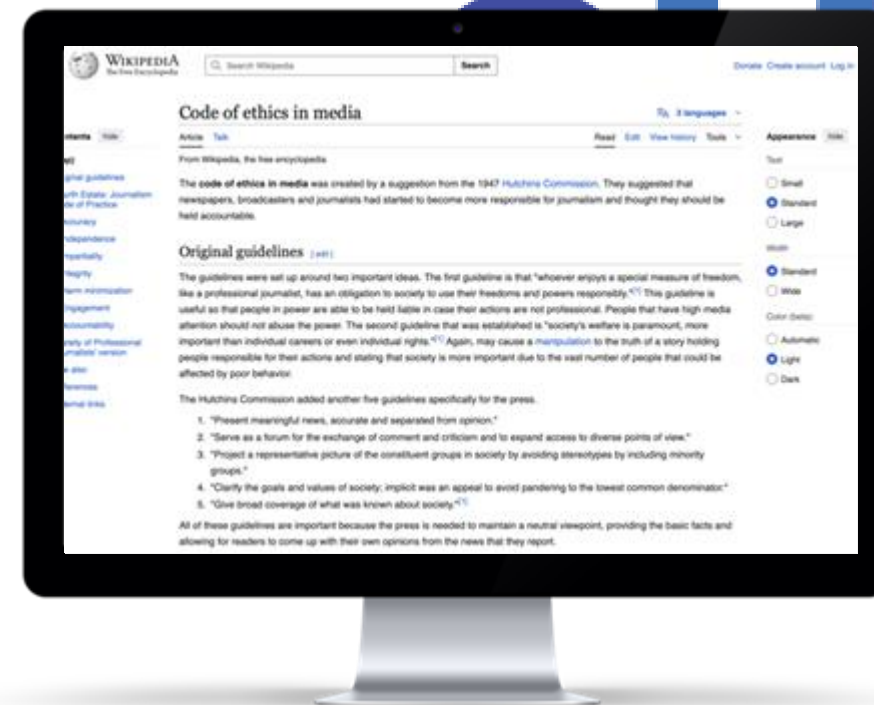
Реакція мирної журналістики:

Показувати зусилля з досягнення миру, рішення та компроміси

Кращі практики для журналістів та авторів контенту

НАЙКРАЩА ПРАКТИКА Забезпечення точності та контексту [Кодекс етики в ЗМІ](#)

ЧОМУ Перевіряйте інформацію перед поширенням. Надавайте вичерпний контекст, щоб уникнути неправильного тлумачення. Чітко розрізняйте **факти**, думки та аналіз.

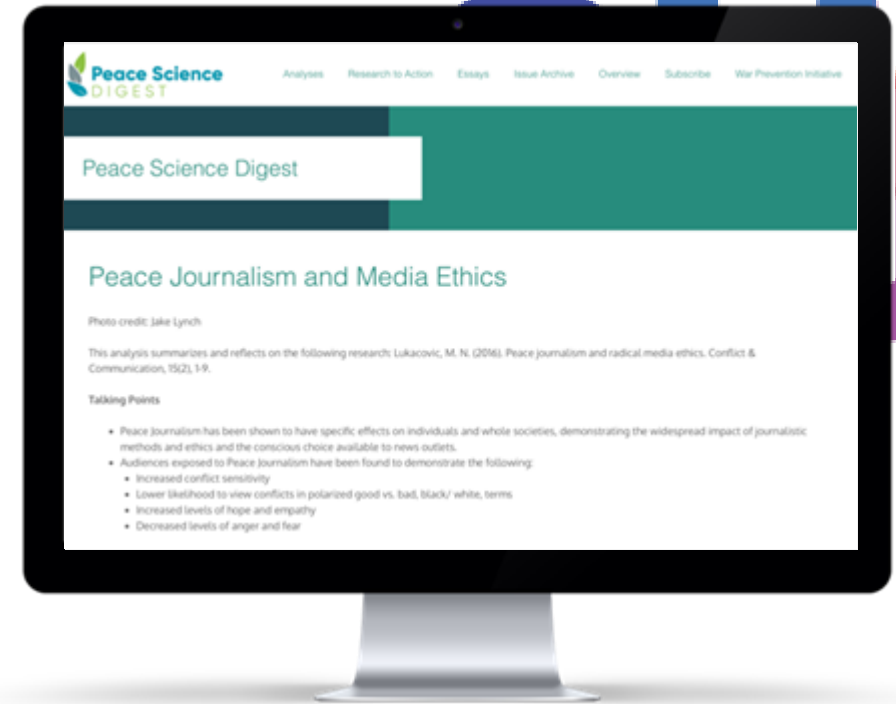

**Натисніть, щоб
переглянути**

Кращі практики для журналістів та авторів контенту

НАЙКРАЩА ПРАКТИКА Мінімізація шкоди Журналістика миру та медіаетика

ЧОМУ Уникайте сенсаційності, яка може посилити напруженість. Поважайте **гідність та приватність** осіб, особливо жертв та вразливих груп. Отримуйте **інформовану згоду** перед публікацією особистих історій.

**Натисніть, щоб
переглянути**

Кращі практики для журналістів та авторів контенту

КРАЩА ПРАКТИКА: Сприяння інклюзивності та різноманітності поглядів Автори контенту та журналісти: переосмислення новин та достовірності в цифрову епоху

ЧОМУ Поширюйте **думки всіх сторін** конфлікту, включаючи маргіналізовані спільноти. **Боріться зі стереотипами** та уникайте посилення упереджень.

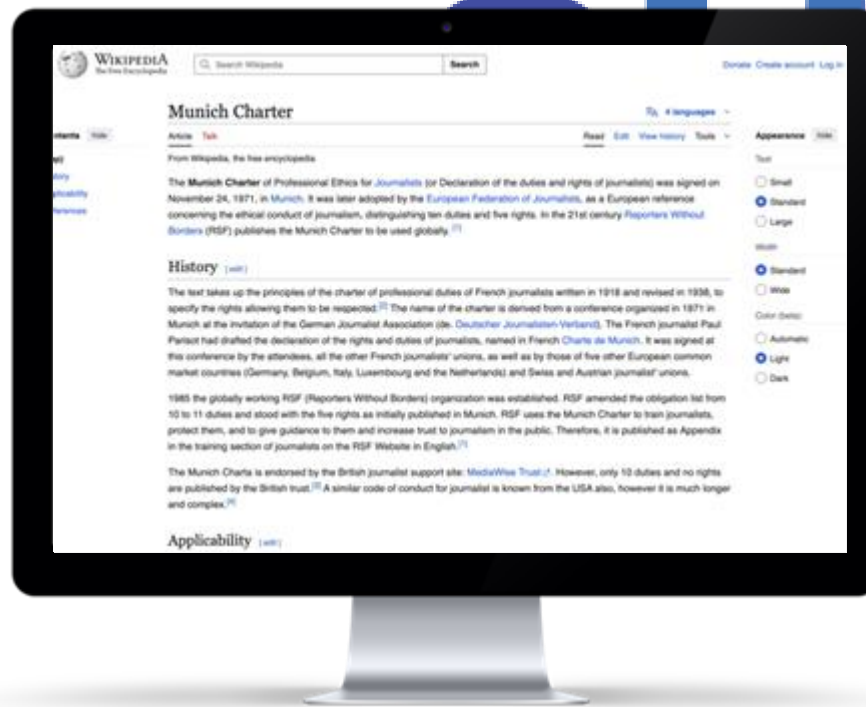

[Натисніть, щоб прочитати](#)

Кращі практики для журналістів та авторів контенту

НАЙКРАЩА ПРАКТИКА Дотримуйтесь встановлених етичних принципів Мюнхенської хартії

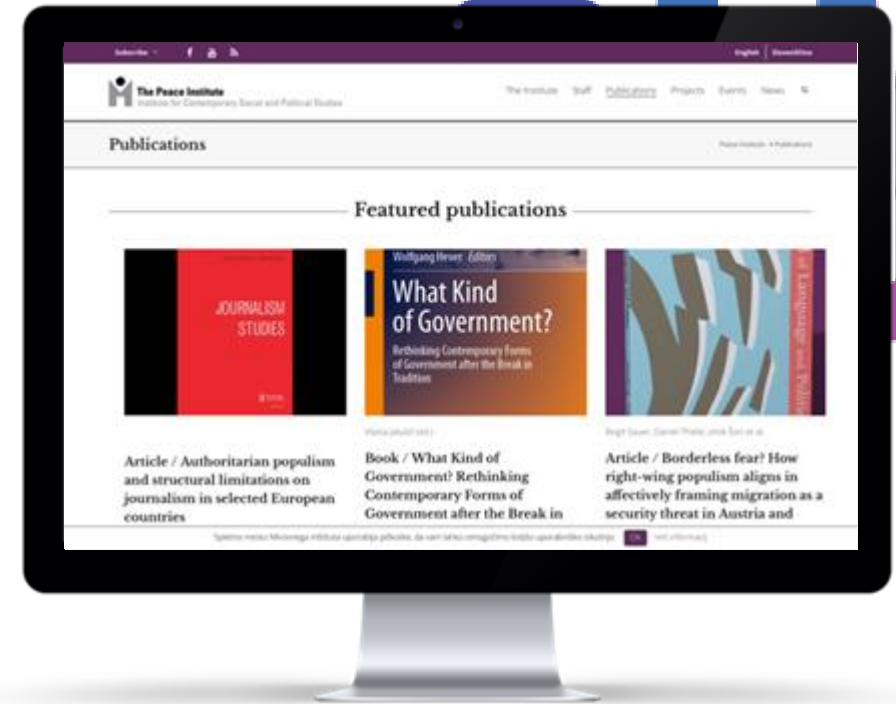
ЧОМУ Дотримуйтесь визнаних кодексів, таких як Мюнхенська хартія та Кодекс етики Товариства професійних журналістів. Як європейський еталон етичної поведінки в журналістиці, він виділяє **десять обов'язків та п'ять прав.**

Натисніть, щоб переглянути

Приклад: Інститут миру – Інститут сучасних соціальних та політичних досліджень

Інститут проводить міждисциплінарні дослідження, освітні та просвітницькі заходи у сфері соціальних та гуманітарних наук у п'яти тематичних напрямках: права людини та меншини, політика, медіа та журналістика, гендерна та культурна політика. Він виступає союзником вразливих груп та бореться проти дискримінації у партнерстві з ними.

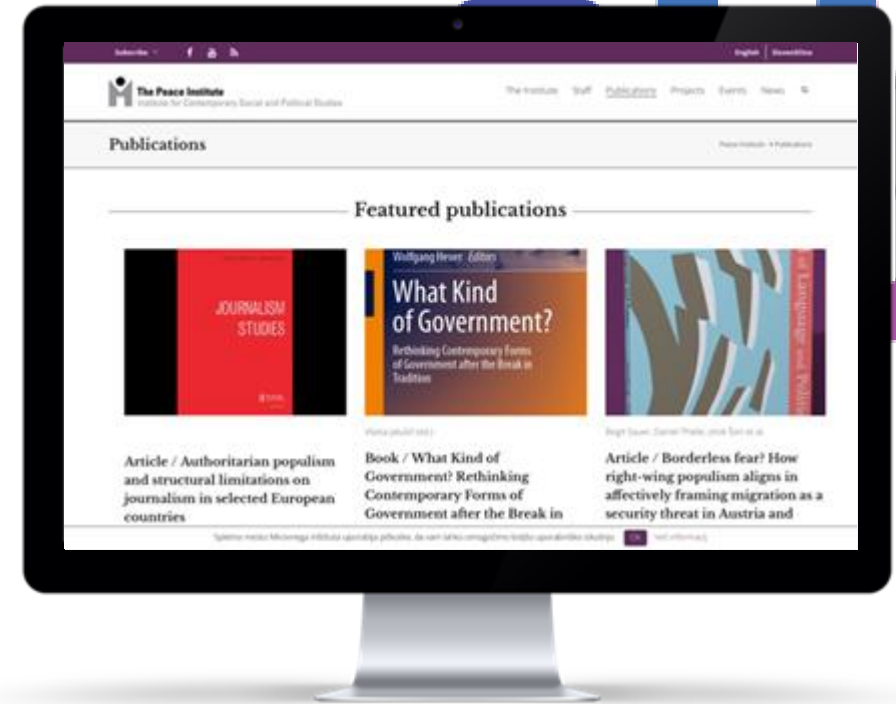
[Інститут миру](#)

**Натисніть, щоб
переглянути**

Приклад з практики: Інститут миру – Інститут сучасних соціальних та політичних досліджень

Стратегічний фокус на ЗМІ

- ЗМІ та меншини
- Плюралізм ЗМІ
- Доступ до публічної інформації
- Медіа-політика
- Медіа та інформаційна грамотність
- Цілісність ЗМІ

[Інститут миру](#)

**Натисніть, щоб
переглянути**

Приклад з практики: Transconflict – журналістика миру, що запобігає поляризації

Transconflict – це цифрова платформа, яка публікує статті та коментарі з зон конфліктів (наприклад, з Балкан), зосереджуючись на примиренні, інклюзії та політичних реформах. Вона переосмислює поляризовані питання (наприклад, відносини між Косово та Сербією) за допомогою фактичної, орієнтованої на рішення мови. Приклади робіт.

[Натисніть, щоб
переглянути](#)

Приклад: Журналістика миру, Кірті Джаякумар: Я провів простий пошук у панелі новин Google за словами «Боко Харам». У всіх отриманих результатах я знайшов три спільні елементи: пропаганда, «ми проти них» та явна відсутність зусиль з досягнення миру – три фактори, що лежать в основі сутності воєнної журналістики.

Приклад з практики: Transconflict – Журналістика миру, що запобігає поляризації

Приклад: Журналістика в пошуках миру після подій у Парижі. Протягом деякого часу після теракту в Парижі панувало обурення: не лише з приводу подій у Парижі, а й через майже повну відсутність висвітлення в ЗМІ інцидентів у Лівані та, раніше цього року, у Кенії.

Це призвело до гнівних заяв, що засуджували вибір ЗМІ у висвітленні подій однакової масштабності, інтенсивності та важливості, і навіть викликало відчуття виключення. Західні ЗМІ звинуватили у расизмі.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

European Fact-Checking
Standards Network

Ключовий напрямок 2

Європейські цифрові
платформи, що
підтримують
журналістику миру
та конструктивний
діалог

Європейські платформи, що сприяють збалансованому висвітленню подій та діалогу, заснованому на фактах.

У добу дезінформації, поляризації та поширення мови ненависті, особливо в постконфліктних або мультикультурних контекстах, надзвичайно важливо, щоб учні **вміли визначати надійні джерела інформації, розрізняти факти, думки та пропаганду, а також брати участь у конструктивному цифровому діалозі, а не в токсичних дебатах**

Ці платформи відіграють важливу роль у підтримці демократичних цінностей, медіаграмотності та розповіді, орієнтованої на мир, по всій Європі, особливо в регіонах, що постраждали від конфліктів

Варто зазначити, що інші незалежні новинні платформи та проекти з перевірки інформації забезпечують точну та відповідальну журналістику в умовах, чутливих до конфліктів.

Стратегії конструктивного діалогу

Як ЗМІ сприяють, підтримують та розвивають міжспільнотні діалоги: Діалог через ЗМІ може зменшити поляризацію, сприяти розвитку емпатії та зробити процес миробудування партисипативним та очолюваним молоддю.

СТРАТЕГІЯ Сприяння конструктивному діалогу
[Інститут конструктивного діалогу](#)

ЯК Сприяти розмовам, під час яких люди з різними поглядами прагнуть взаєморозуміння, не відступаючи від власних переконань.

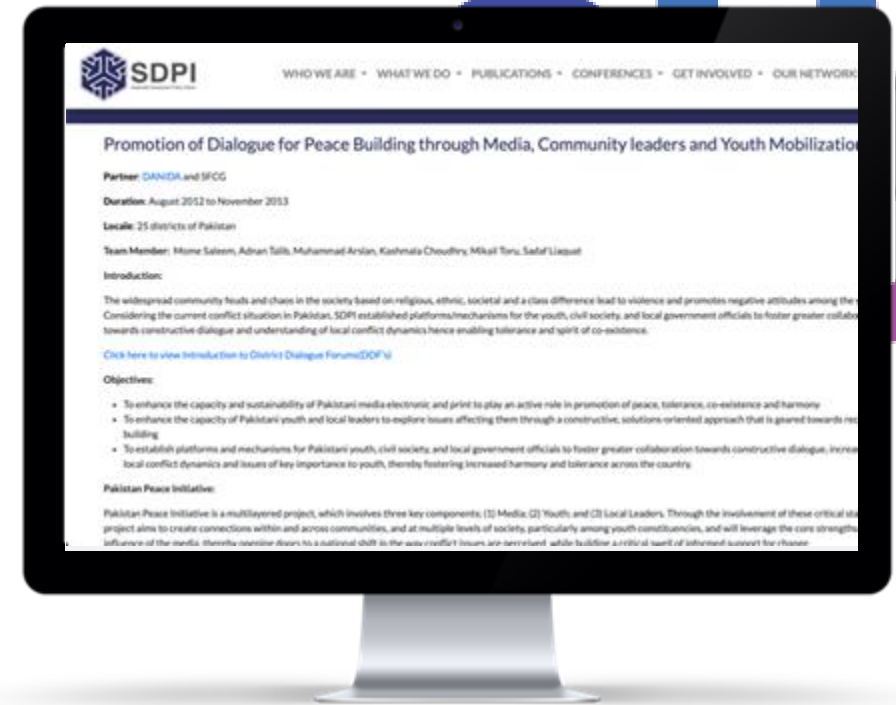
[Натисніть, щоб переглянути](#)

Стратегії конструктивного діалогу

СТРАТЕГІЯ Використання ініціатив місцевих ЗМІ

Сприяння діалогу з метою миробудування через ЗМІ, лідерів громад та мобілізацію молоді

ЯК Підтримувати місцеві медіа-проєкти, які об'єднують лідерів громади та молодь для обговорення та вирішення питань, пов'язаних із конфліктами.

Натисніть, щоб переглянути

Стратегії конструктивного діалогу

СТРАТЕГІЯ Впровадження діалогу в рамках зусиль з миробудування [Посібник з організації діалогу в громадах](#)

ЯК Використовувати діалог як інструмент для **побудови довіри та мирних відносин** між громадами, усуваючи структурні причини конфлікту.

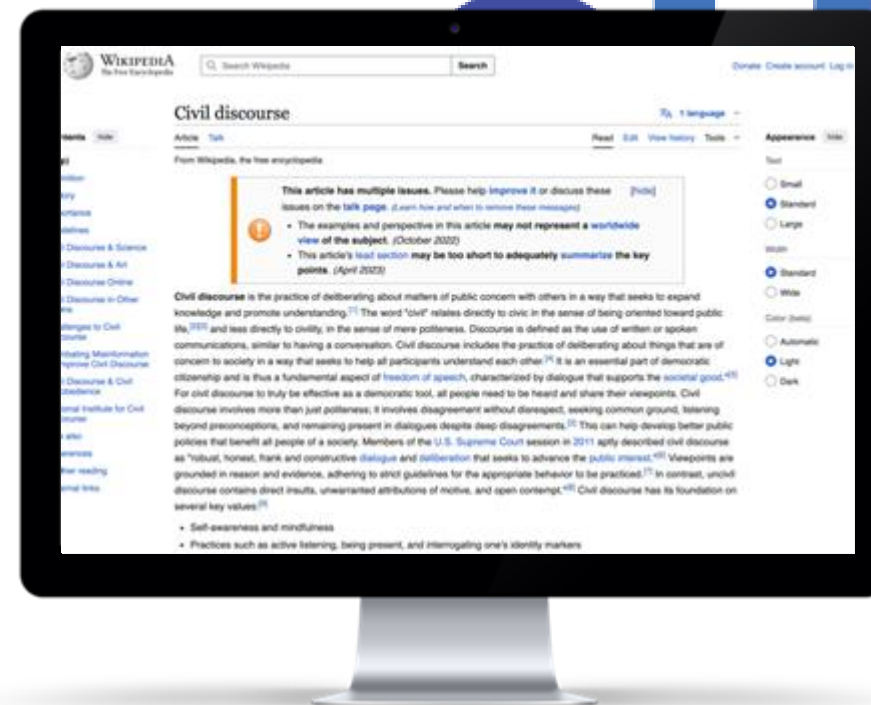

[Натисніть, щоб прочитати](#)

Стратегії конструктивного діалогу

СТРАТЕГІЯ Заохочення цивілізованого діалогу
Цивілізована дискусія

ЯК Сприяти дискусіям, спрямованим на розширення знань і розуміння, допускаючи розбіжності в думках без проявів неповаги.

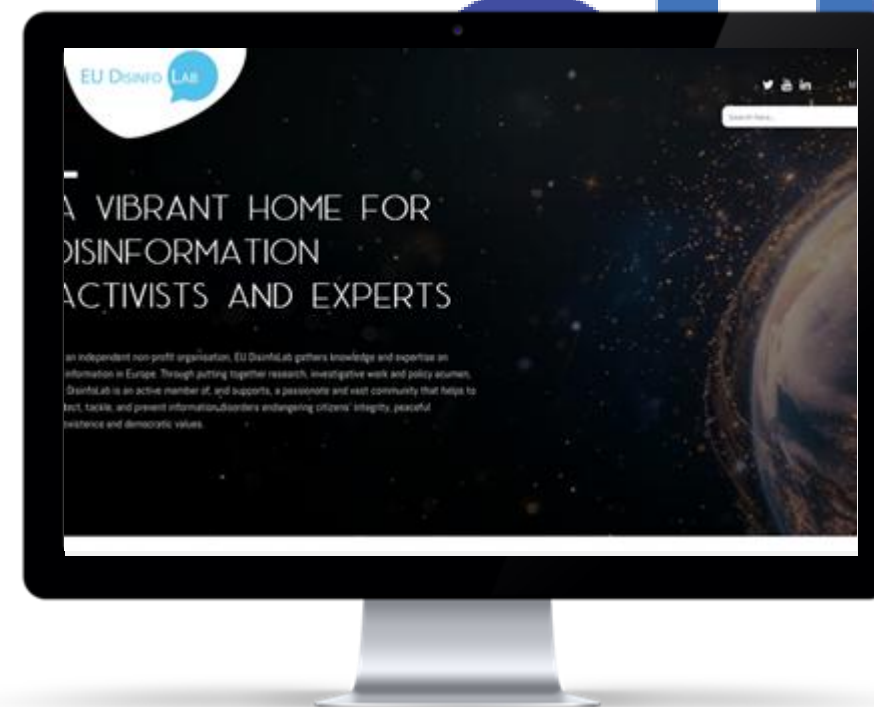

**Натисніть, щоб
переглянути**

Роль незалежних та етичних медіаплатформ

 СТРАТЕГІЯ EU DisinfoLab
<https://www.disinfo.eu>

 ЯК Моніторинг та розслідування кампаній з дезінформації по всій Європі.

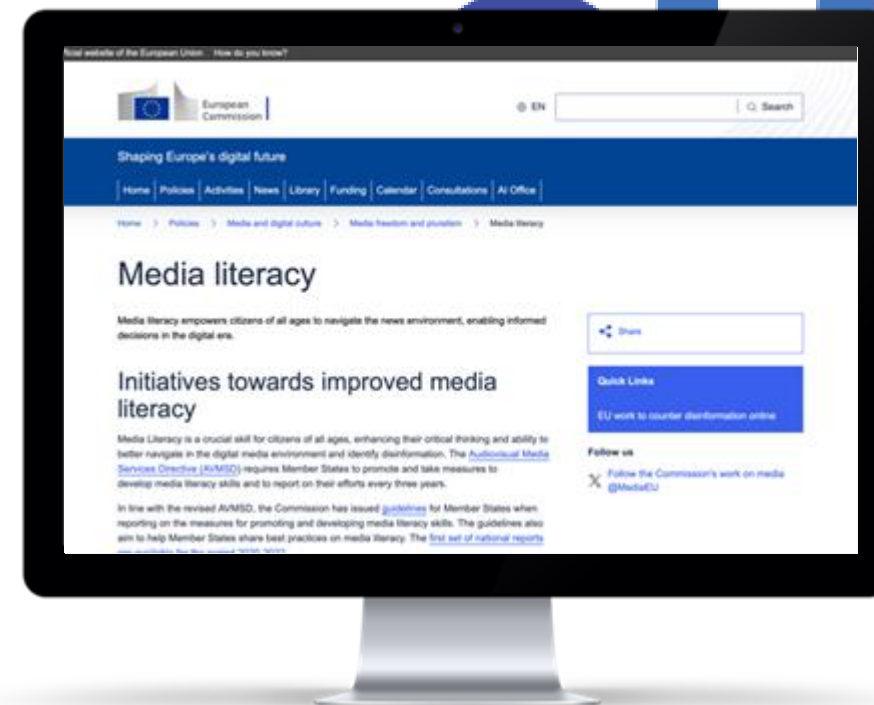

[Натисніть, щоб переглянути](https://www.disinfo.eu)

Роль незалежних та етичних медіаплатформ

СТРАТЕГІЯ «Медіаграмотність для всіх» (ініціатива ЄС) <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/media-literacy>

ЯК Сприяє розвитку критичного мислення та відповідального ставлення до ЗМІ серед європейських громадян.

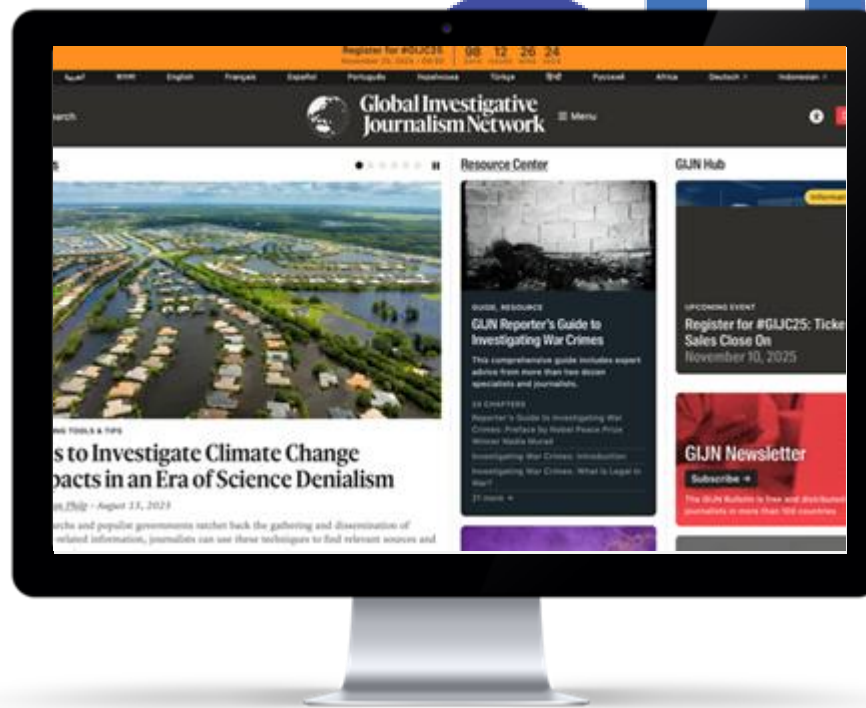

**Натисніть, щоб
переглянути**

Роль незалежних та етичних медіаплатформ

STRATEGY Глобальна мережа журналістських розслідувань (GIJN)
<https://gijn.org>

ЯК пропонує ресурси для журналістів-розслідувачів, які працюють у складних та конфліктних умовах.

[Натисніть, щоб переглянути](https://gijn.org)

Роль незалежних та етичних медіаплатформ

 СТРАТЕГІЯ First Draft News (нині частина Information Futures Lab) <https://iflab.org>

 ЯК Пропонує набори інструментів для виявлення дезінформації та вдосконалення навичок онлайн-верифікації.

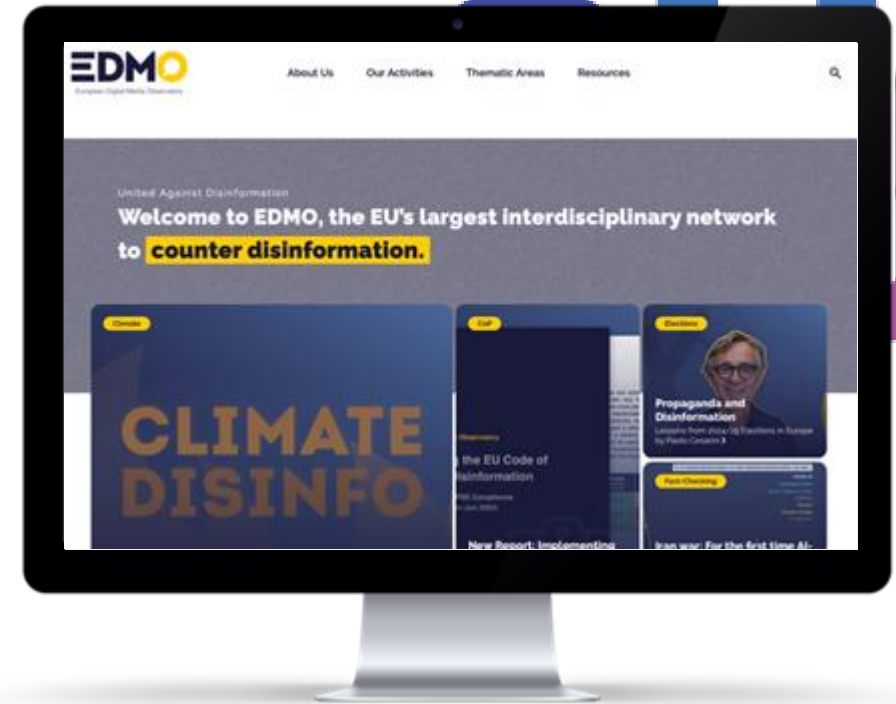
[Натисніть, щоб
переглянути](#)

Приклади: європейські платформи, що сприяють збалансованому висвітленню подій та діалогу, заснованому на фактах.

Європейська обсерваторія цифрових медіа.

Це центр, що фінансується ЄС, який відстежує дезінформацію, підтримує медіаграмотність та об'єднує фахівців з перевірки фактів, науковців та громадянське суспільство по всій Європі. Він надає можливість освітянам, студентам та громадянам виявляти фейкові новини та користуватися надійним контентом із перевірених джерел. Його функції включають:

- Карта перевірки фактів
- Моніторинг дезінформації в режимі реального часу
- Освітні ресурси для шкіл та журналістів
- Регіональні центри по всій ЄС

**Натисніть, щоб
переглянути**

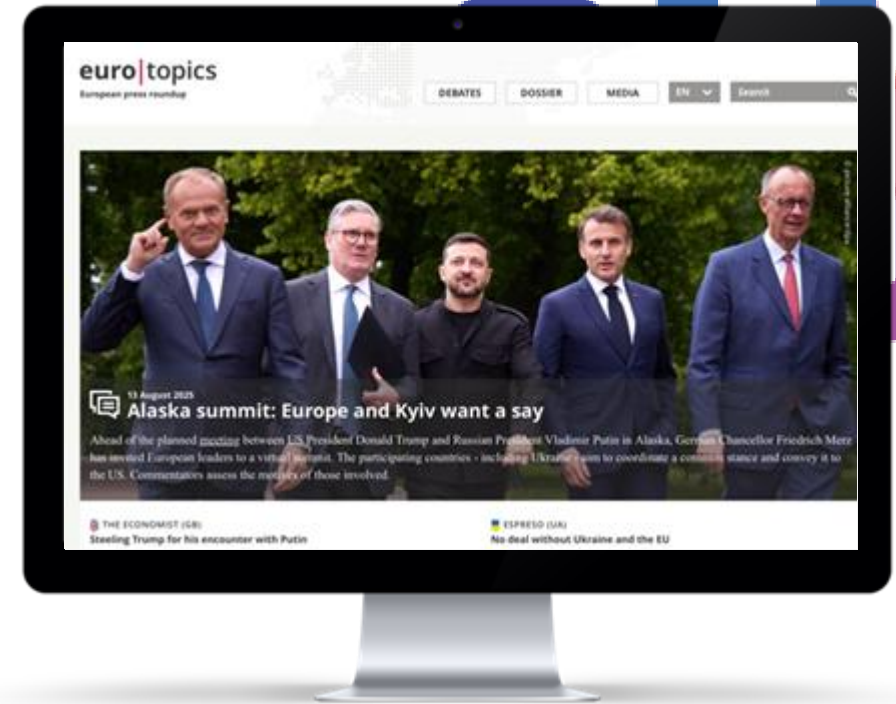
EDMO
European Digital Media Observatory

Приклади: європейські платформи, що сприяють збалансованому висвітленню подій та діалогу, заснованому на фактах.

Багатомовна платформа огляду преси

Багатомовна платформа огляду преси, яка відбирає різноманітні, засновані на фактах думки з понад 500 європейських ЗМІ. Вона сприяє міжкультурному взаєморозумінню та протидіє інформаційним бульбашкам. Її функції включають:

- Перекладає та порівнює точки зору з понад 30 країн
- Допомагає користувачам побачити, як різні суспільства інтерпретують одне й те саме питання
- Чудово підходить для викладання тем про упередженість ЗМІ та збалансовану думку

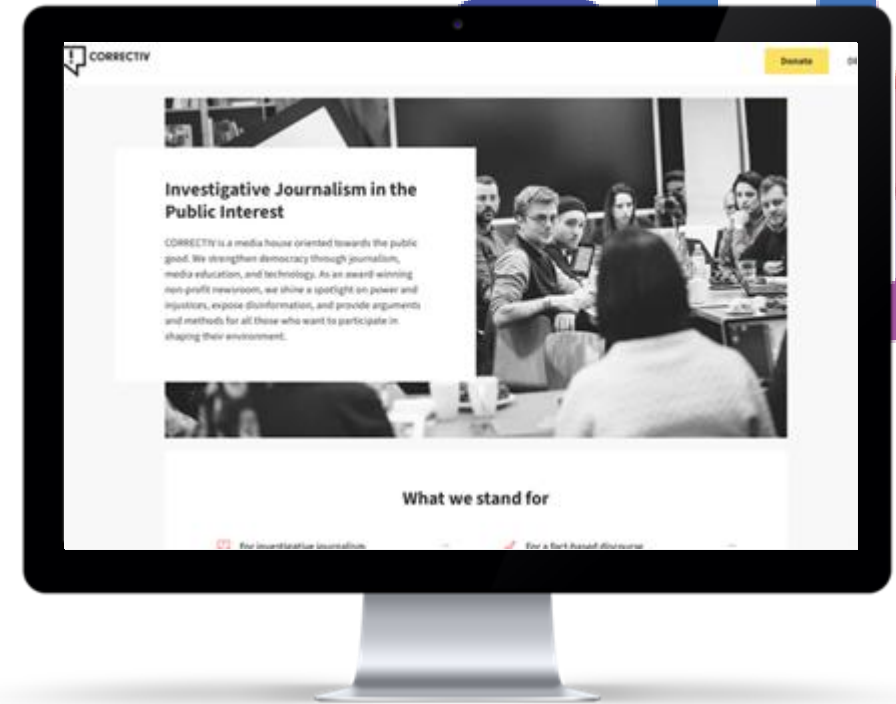
**Натисніть, щоб
переглянути**

euro|topics
European press roundup

Приклади: європейські платформи, що сприяють збалансованому висвітленню подій та діалогу, заснованому на фактах.

Журналістика розслідувань, заснована на фактах

CORRECTIV.Europe об'єднує європейські ЗМІ та журналістів з метою зміцнення місцевої журналістики за допомогою репортажів на основі даних, розвитку потенціалу та технологій, орієнтованих на громаду. Ми бачимо Європу, де місцеві журналісти мають можливість спільно розслідувати європейські проблеми, не виходячи зі своїх міст, та сприяти формуванню поінформованого, активного громадянського суспільства та стійкої місцевої демократії.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Приклади: європейські платформи, що сприяють збалансованому висвітленню подій та діалогу, заснованому на фактах.

Європейська мережа стандартів перевірки фактів

EFCSN є голосом європейських фахівців з перевірки фактів, які дотримуються та просувають найвищі стандарти перевірки фактів та медіаграмотності у своїх зусиллях щодо боротьби з дезінформацією на благо суспільства.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

EFCSN
European Fact-Checking
Standards Network

Ключовий Напрямок 3

Європейські цифрові
платформи, що
підтримують
журналістику миру
та конструктивний
діалог

Медіаетика та журналістська відповідальність у конфліктних середовищах

Етична журналістика мінімізує шкоду, поважає джерела та уникає сенсаційності у висвітленні конфліктів.

Медіаетика – це принципи та настанови, яких дотримуються журналісти та медіапродюсери, щоб діяти відповідально, особливо під час висвітлення подій у нестабільних, роз’єднаних або постконфліктних умовах. Журналістика, чутлива до конфліктів, – це журналістика, яка **усвідомлює, як медіа можуть впливати на конфлікт (позитивно чи негативно)**. Вона прагне **висвітлювати події точно, справедливо та обережно**. Вона працює над тим, щоб не погіршувати напругу та не підсилювати шкідливі наративи.

Це важливо, оскільки без етики **ЗМІ можуть підживлювати страх, ненависть та дезінформацію**. З відповідальністю вона може сприяти розумінню, емпатії та соціальному оздоровленню.

[Медіаграмотність у часи дезінформації, етичні проблеми та виклики у соціальних мережах](#)

Ризики неетичної журналістики в зонах конфлікту

- **Поширення мови ненависті** або звинувачення на етнічному ґрунті
- **Посилення пропаганди** або поширення фейкових новин
- **Придушення голосів меншин** або миротворців
- **Викликання страху, насильства** або травм за допомогою зображень або заголовків
- **Нормалізація** насильства або наративів про помсту

Безпека журналістів у кризових та конфліктних ситуаціях

Небезпеки та практики репортажів із зон конфлікту

Репортажі з конфліктів: виклики, з якими доводиться стикатися

Що стоїть на кону: етика журналістики війни та конфліктів

Що стоїть на кону: етика журналістики про війни та конфлікти

 ПРИНЦИП Точність

 ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ Перевіряйте всі факти перед публікацією

 ПРИНЦИП Неупередженість

 ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ Надавати простір різним сторонам та голосам

 ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО
Неправдиві твердження можуть підживити чутки або паніку

 ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО Уникайте посилення протистояння «ми проти них»

Що стоїть на кону: етика журналістики війни та конфліктів

 ПРИНЦИП Людська гідність

 ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ Не використовуйте страждання чи травми

 ПРИНЦИП Не завдавати шкоди

 ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ: враховувати вплив репортажу

 ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО: повага до постраждалих та запобігання повторній травматизації

 ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО
Запобігає ескалації конфлікту з боку ЗМІ

Що стоїть на кону: етика журналістики про війни та конфлікти

ПРИНЦИП: Контекст має значення

ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ: Розмістіть історію в історичному контексті та врахуйте її складність

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО Дозволяє уникнути оманливих або дегуманізуючих спрощень

Приклад: Геноцид у Руанді 1994 року

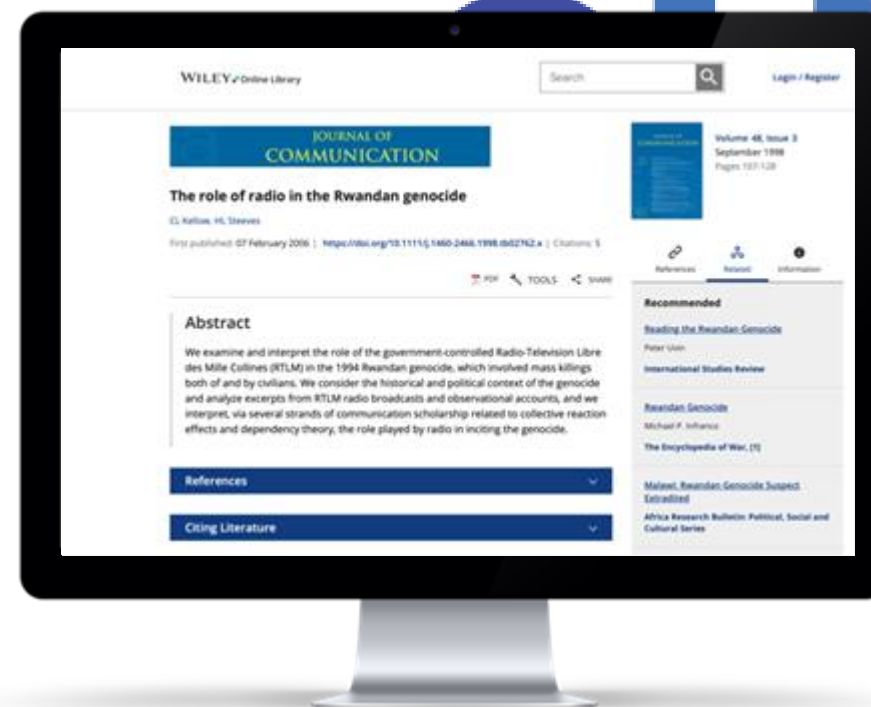
«Правда не здається правдоподібною тому, хто не відчув її на власній шкірі».

Жан Хацфельд

Це демонструє, як неетична журналістика може буквально спровокувати геноцид.

Заглибтеся в історію геноциду в Руанді 1994 року, під час якого було вбито понад десятку частину населення країни. Медіа-ресурс RTLM трансливав мову ненависті, заохочуючи насильство проти населення тутсі.

УРОК: Журналісти не є нейтральними спостерігачами конфлікту — вони мають реальний вплив і повинні використовувати його відповідально.

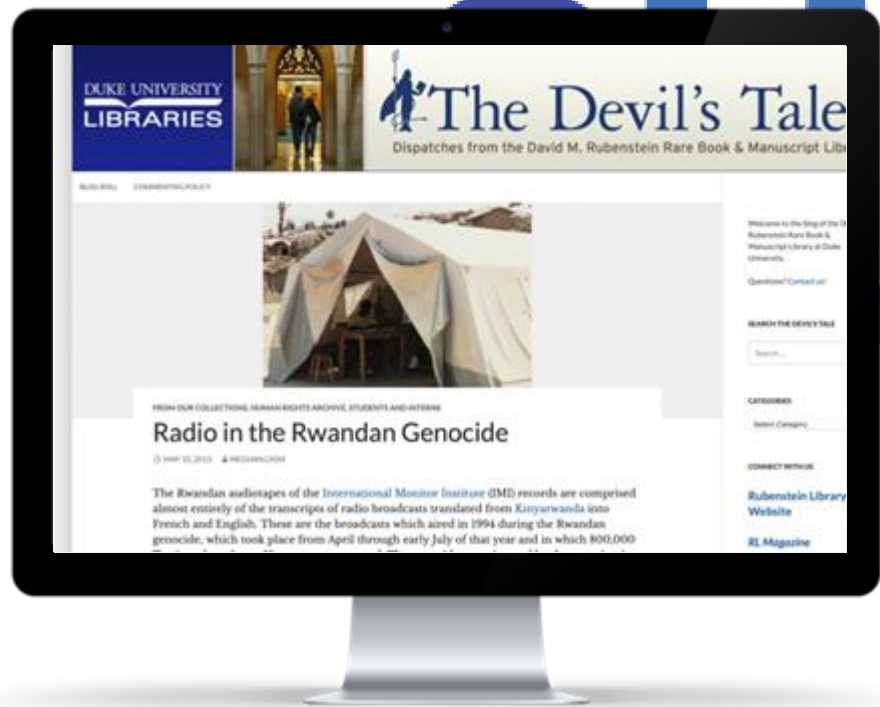

[Роль радіо в геноциді в Руанді](#)

**Натисніть, щоб
переглянути**

Приклад: Геноцид у Руанді 1994 року

Радіо-телебачення «Міллі Коллінз» (RTLM) стало потужною зброєю, яку використовували для підбурювання та керівництва геноцидом у Руанді. Це трансляції, що виходили в ефір у 1994 році під час геноциду в Руанді, який тривав з квітня до початку липня того року і в результаті якого було вбито 800 000 тутсі та поміркованих хуту.

Радіо-телебачення «Тисяча пагорбів» (RTLM)

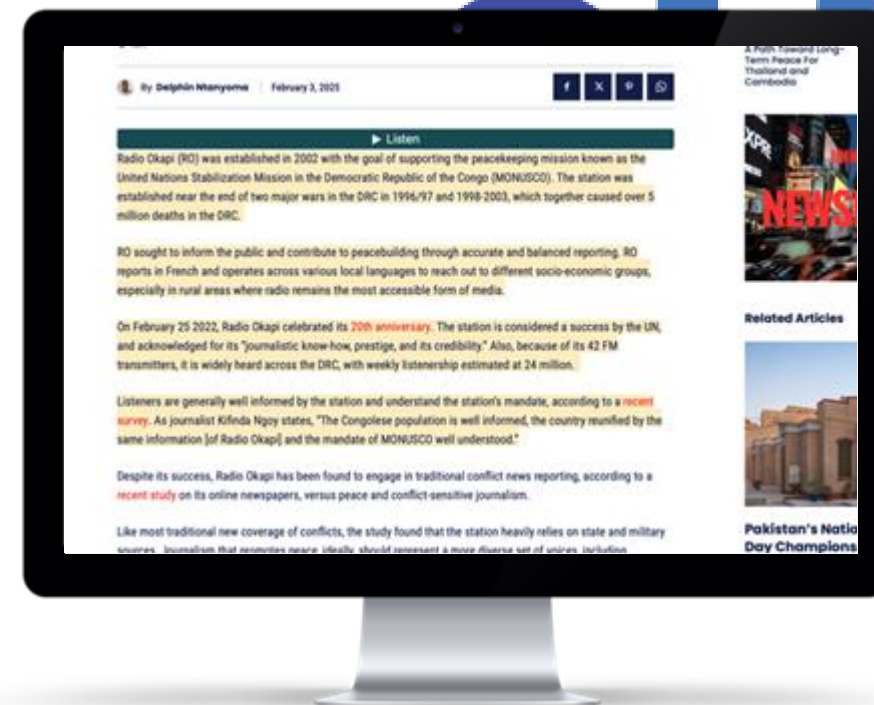
Натисніть, щоб
переглянути

Приклад: «Радіо Окапі» (позитивний аспект) Демократична Республіка Конго

Радіомережа, орієнтована на підтримку миру, яку спільно керують ООН та конголезькі журналісти. Вона сприяє конструктивному діалогу, висвітленню об'єктивних новин та зусиллям з примирення у зонах конфлікту.

Радіо як миротворець: приклад радіостанції «Радіо Окапі» у Демократичній Республіці Конго

Чи можуть ЗМІ ефективно підтримувати місії ООН з миробудування? Огляд «Радіо Окапі»

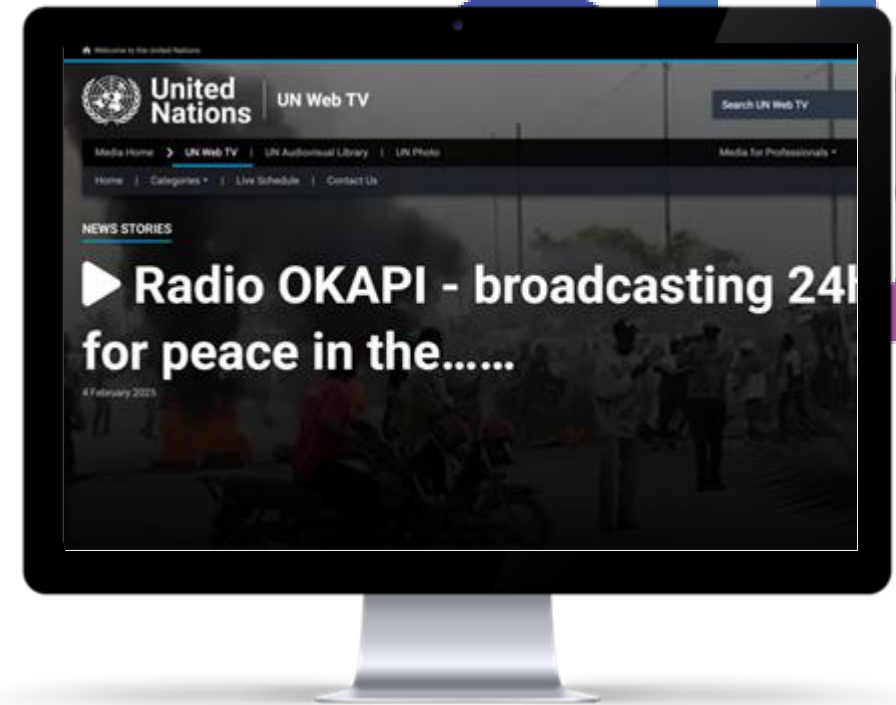
Чи можуть ЗМІ ефективно підтримувати місії ООН з миробудування? Огляд «Радіо Окапі»

**Натисніть, щоб
переглянути**

Приклад: Радіо Окапі (позитивний бік) Демократична Республіка Конго

Ця радіостанція, що перебуває під управлінням миробудівної місії ООН MONUSCO, працює 24 години на добу, 5 днів на тиждень, у 20 містах країни, а також у деяких районах Центральноафриканського регіону, маючи у своєму складі 145 співробітників. У кризові періоди вона надає достовірну та першочергову інформацію, а також проводить відомі дискусійні програми, створені всіма конголезцями і для всіх конголезців.

[Радіо ОКАПІ — 24-годинне мовлення заради миру в Конго | Організація Об'єднаних Націй](#)

Портрет найбільшої радіостанції ООН з підтримання миру, що працює в рамках миротворчої операції в ДРК.

**Натисніть, щоб
переглянути**

Значення журналістських етичних стандартів у часи конфлікту

Важливість дотримання етичних стандартів журналістики в умовах конфлікту

1

ЗМІ в зонах конфлікту повинні ставити на перше місце **правду, збалансованість та турботу**

2

Етика в журналістиці — це не лише точність, це **захист людей та запобігання шкоді**

3

Молоді журналісти, творці та освітяни можуть відігравати величезну роль у **сприянні миру через етичні ЗМІ**

Ключовий Напрямок 4

Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

Стратегії протидії мові ненависті та дезінформації в цифровій журналістиці.

У сучасному цифровому світі **мова ненависті** (контент, що атакує або підбурює до насильства проти людей на підставі раси, релігії, статі, ідентичності тощо) та **дезінформація** (неправдивий або оманливий контент, поширений без наміру ввести в оману) можуть **швидко поширюватися та завдавати реальної шкоди** — особливо в **постконфліктних або роз'єднаних громадах**.

Цифровим репортерам, авторам історій та творцям контенту потрібні конкретні інструменти, стратегії та етичні підходи, щоб **розпізнавати** ці загрози, **протистояти їм, запобігати подальшій шкоді та сприяти інклюзивності й правді**.

Ключовий Напрямок 4

Європейські цифрові
платформи, що
підтримують
журналістику миру
та конструктивний
діалог

Стратегії протидії мові ненависті та дезінформації в цифровій журналістиці.

Чому це важливо!

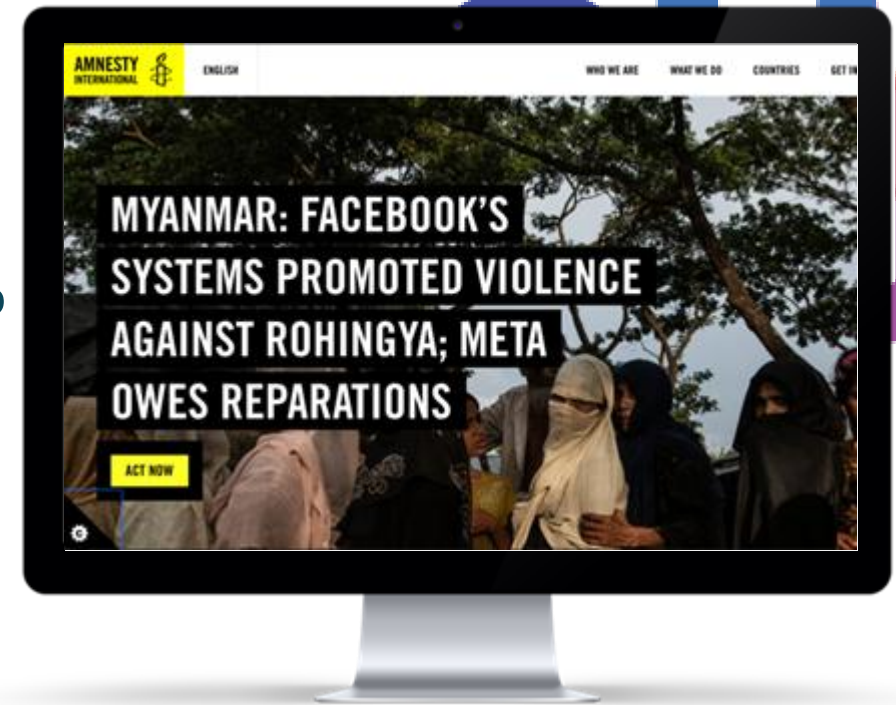
У суспільствах, що виходять із конфлікту або переживають глибокий розкол — чи то через війну, політичну нестабільність, міграцію, чи системну несправедливість — **цифрові медіа відіграють потужну роль**. Вони можуть бути або інструментом зцілення, або зброєю, що поглиблює рани. Нестримувані **мова ненависті та дезінформація** не просто вводять в оману — вони активно підбивають зусилля з досягнення миру та загрожують соціальній стабільності.

Чому боротьба з мовою ненависті та дезінформацією має важливе значення для миробудування

ПРОБЛЕМА Підживлює насильство, поляризацію та страх. Коли цифрові платформи поширюють провокаційний контент (наприклад, звинувачення на етнічному ґрунті, релігійні образи, теорії змови), це може спровокувати гнів і навіть насильство — особливо там, де вже існують травми або невирішені напруження.

ПРИКЛАД У М'янмі мова ненависті в Інтернеті проти меншини рохінджа (яка поширювалася переважно через Facebook) сприяла масовому переміщенню населення та насильству.

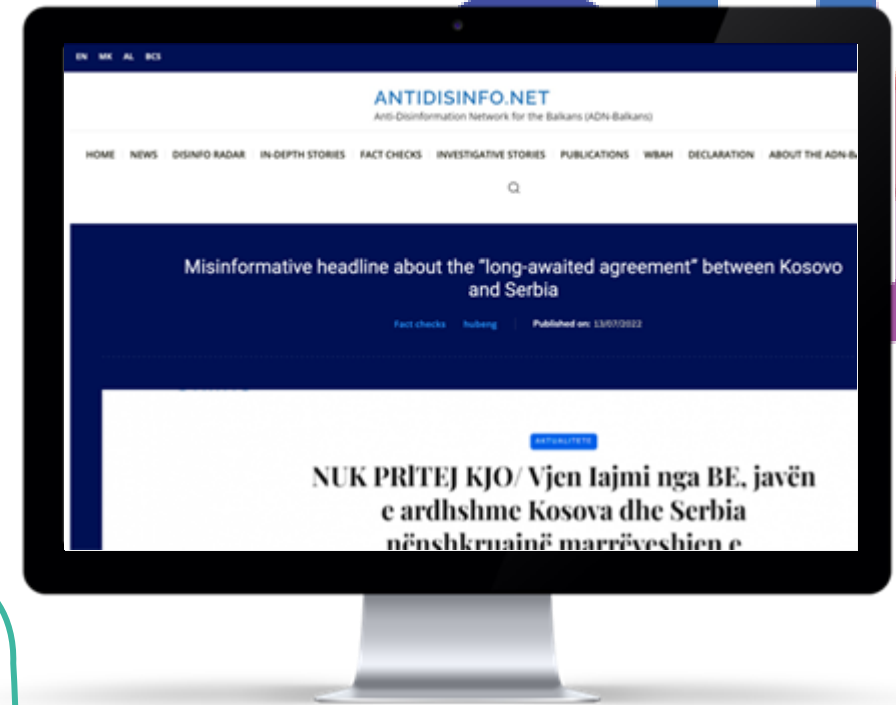

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Чому боротьба з мовою ненависті та дезінформацією має важливе значення для миробудування

ПРОБЛЕМА Підриває довіру до інституцій. Дезінформація про корупцію в уряді, НУО, вибори чи мирні угоди може змусити людей відкинути правові, демократичні чи примирні процеси — навіть якщо вони функціонують справедливо.

ПРИКЛАД Брюссельська угода між Косово та Сербією. Дезінформація, яка подавала Брюссельську угоду 2013 року як «зраду», поширювалася через ЗМІ та соціальні мережі в Сербії, що спричинило протести та підірвало довіру як до ЄС, так і до місцевих інституцій.

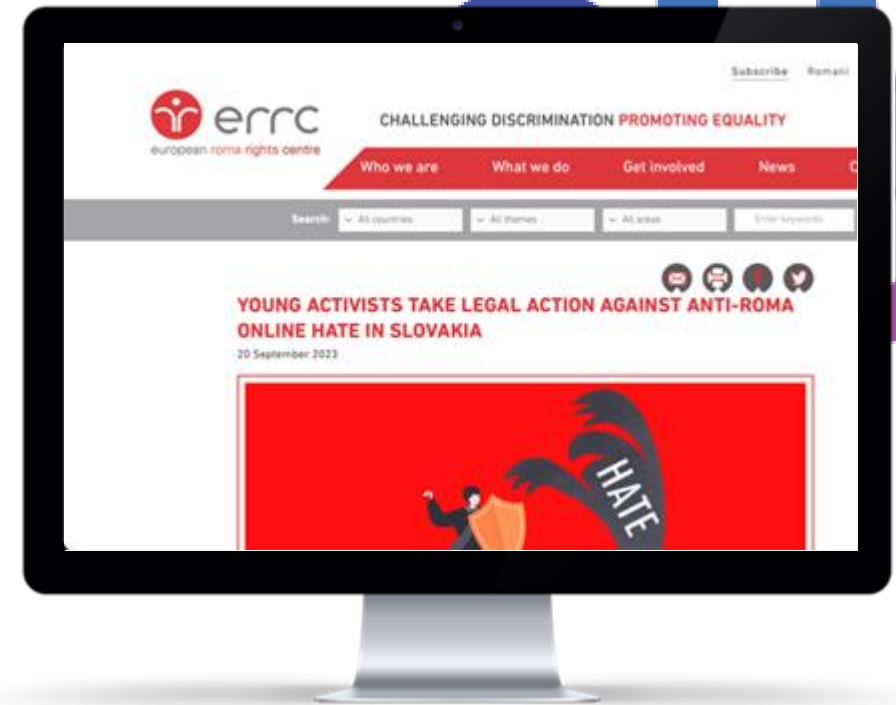

**Натисніть, щоб
переглянути**

Чому боротьба з мовою ворожнечі та дезінформацією має значення для миробудування

ПРОБЛЕМА Придушення голосів маргіналізованих груп. Онлайн-нападки, тролінг або мова ненависті, спрямовані проти меншин, жінок або активістів миру, часто змушують їх відходити від публічних платформ, що зменшує різноманітність у цифровому діалозі.

ПРИКЛАД Молоді активісти ромської громади в Угорщині та Словаччині повідомляли, що піддавалися расистським коментарям під час поширення матеріалів про миробудування, що змусило багатьох з них взагалі припинити публікації.

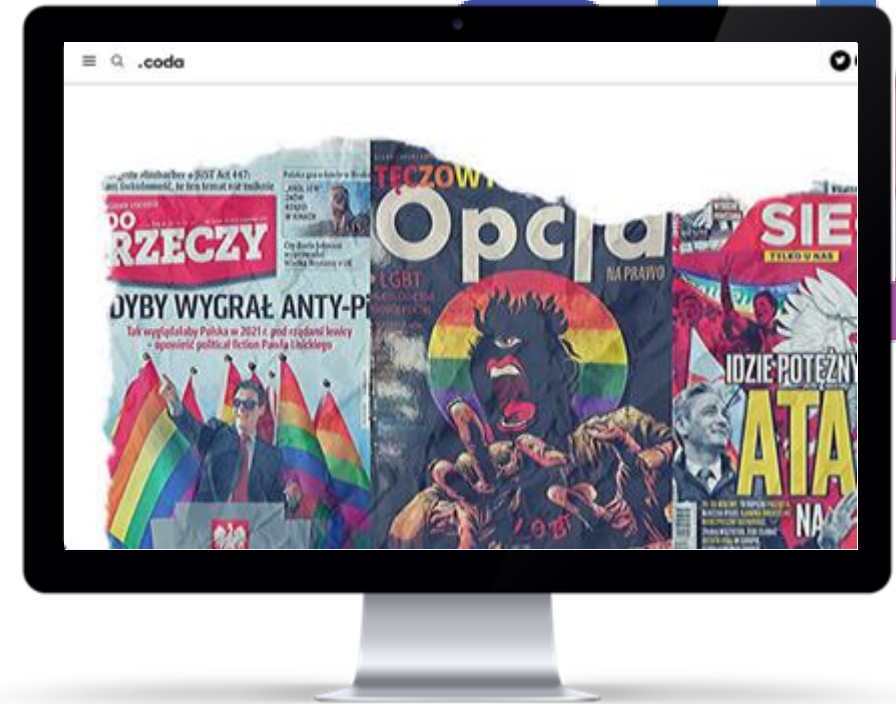

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Чому боротьба з мовою ненависті та дезінформацією має важливе значення для зміцнення миру...

ПРОБЛЕМА Підриває демократичний діалог. Коли люди споживають лише поляризуючий або фейковий контент, стає складніше вести поважні, обізнані дебати. Суспільство стає більш роздробленим і менш здатним спільно вирішувати проблеми.

ПРИКЛАД Під час виборчих кампаній у Польщі на Facebook поширювалася дезінформація щодо біженців та ЛГБТК+ спільнот, що призвело до ворожих протестів та створення «ехо-камер» у соціальних мережах.

**Натисніть, щоб
переглянути**

Загроза мови ненависті та дезінформації в постконфліктних суспільствах

 Роль цифрових репортерів та авторів історій
Для цього потрібна підтримка.

Цифровим репортерам, громадянським журналістам та творцям контенту потрібні:

- **Етичні рамки**, щоб гарантувати, що вони не завдають шкоди
- **Інструменти верифікації** для виявлення дезінформації
- **Стратегії модерації** для управління токсичним контентом
- **Підходи до сторітелінгу**, що сприяють правді, гідності та інклюзивності

Значення журналістських етичних стандартів у часи конфлікту

ПЛАТФОРМА ЕТИЧНИХ ЗМІ

ЮНЕСКО – Керівні принципи щодо боротьби з дезінформацією

Її Роль

Практичні інструменти для виявлення та запобігання поширенню неправдивої інформації

Натисніть, щоб
переглянути

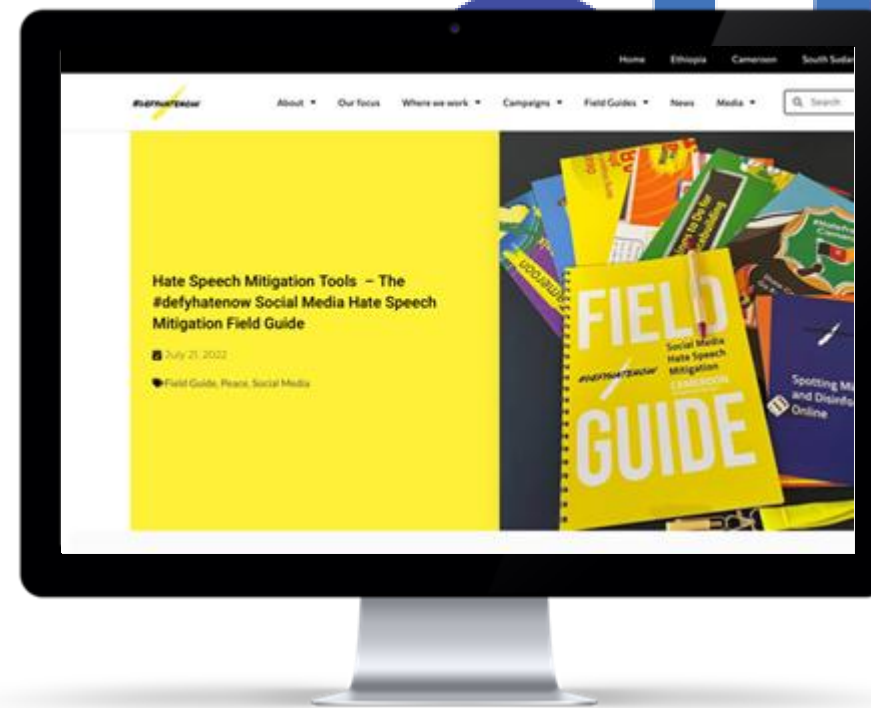
Значення журналістських етичних стандартів у часи конфлікту

ПЛАТФОРМА ЕТИЧНИХ ЗМІ

[#defyhatenow – Посібник з питань мови ворожнечі в соціальних мережах](#)

ЇЇ РОЛЬ

Громадські підходи до виявлення та протидії ненависті в Інтернеті

[Натисніть, щоб переглянути](#)

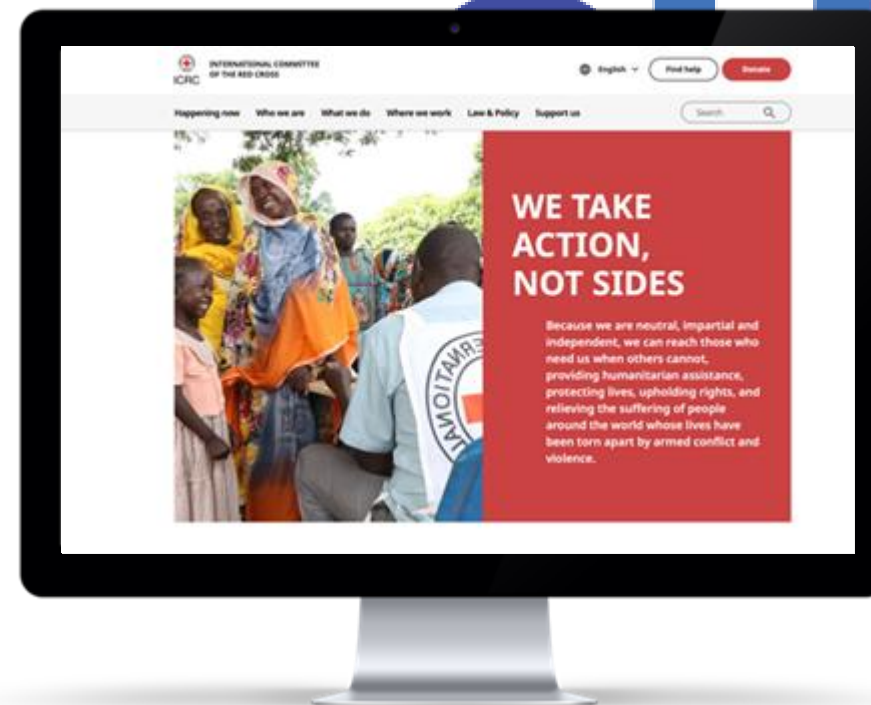
Значення журналістських етичних стандартів у часи конфлікту

ПЛАТФОРМА ЕТИЧНИХ ЗМІ

МКЧХ – Дезінформація під час збройного конфлікту

ЇЇ РОЛЬ

Гуманітарні наслідки поширення неправдивої інформації в Інтернеті в кризових регіонах

Натисніть, щоб
переглянути

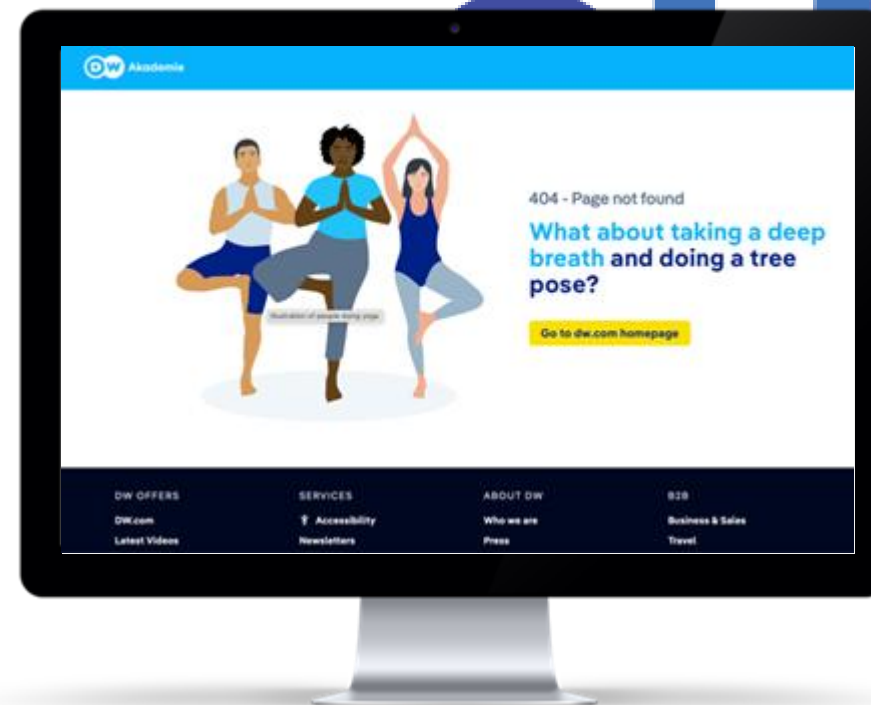
Значення журналістських етичних стандартів у часи конфлікту

ПЛАТФОРМА ЕТИЧНИХ ЗМІ

DW Akademie – Цифрова безпека та етика для журналістів

ЇЇ РОЛЬ

Комплексний набір інструментів, що допомагає медіафахівцям вести репортажі етично та безпечно в чутливих умовах

Натисніть, щоб
переглянути

Втілюємо це в життя!

Підтримуйте інклюзивне розповідання історій та орієнтоване на мир цифрове розповідання історій:

- Розвінчайте шкідливі стереотипи
- Показуйте спільну людськість
- Показуйте конфлікти з нюансами, а не чорно-

ПРИКЛАД Серія «Звичайні герої» в Боснії показує мусульман, сербів та хорватів, які рятували одне одного під час війни, підриваючи наративи ненависті за допомогою реальних історій.

Натисніть, щоб
переглянути

Втілюємо це в життя!

Виклики, що викликають розбіжності в поглядах: етичні

ПОДКАЗКА Інструменти перевірки фактів та модерація на основі штучного інтелекту допомагають зменшити поширення шкідливого контенту та цифрової пропаганди.

ПРИКЛАД «Мігранти Середземномор'я» — це платформа, яка збирає та поширює особисті історії мігрантів, що прибувають до Європи. Документуючи їхні подорожі, виклики та прагнення, вона гуманізує досвід міграції та протидіє негативним стереотипам. Мігранти Середземномор'я

[Натисніть, щоб переглянути](#)

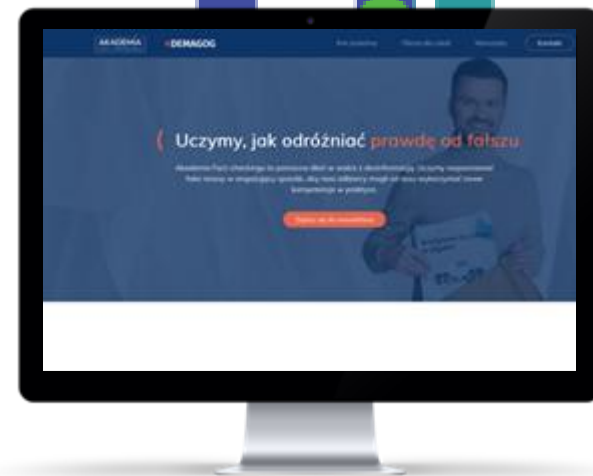
Втілюємо це в життя!

Створює стійкі, обізнані громади.

ПРИКЛАД У Польщі асоціація «Демагог» керує «Академією перевірки фактів», яка надає ресурси та проводить навчання для освітян і студентів з метою підвищення медіаграмотності та боротьби з дезінформацією. Приклади послуг для громад.

Академія перевірки фактів — це флагманська освітня ініціатива, в рамках якої проводяться як очні, так і онлайн-семінари та тренінги з пошуку та перевірки інформації, оцінки надійності джерел та ефективного використання онлайн-інструментів для боротьби з фейковими новинами.

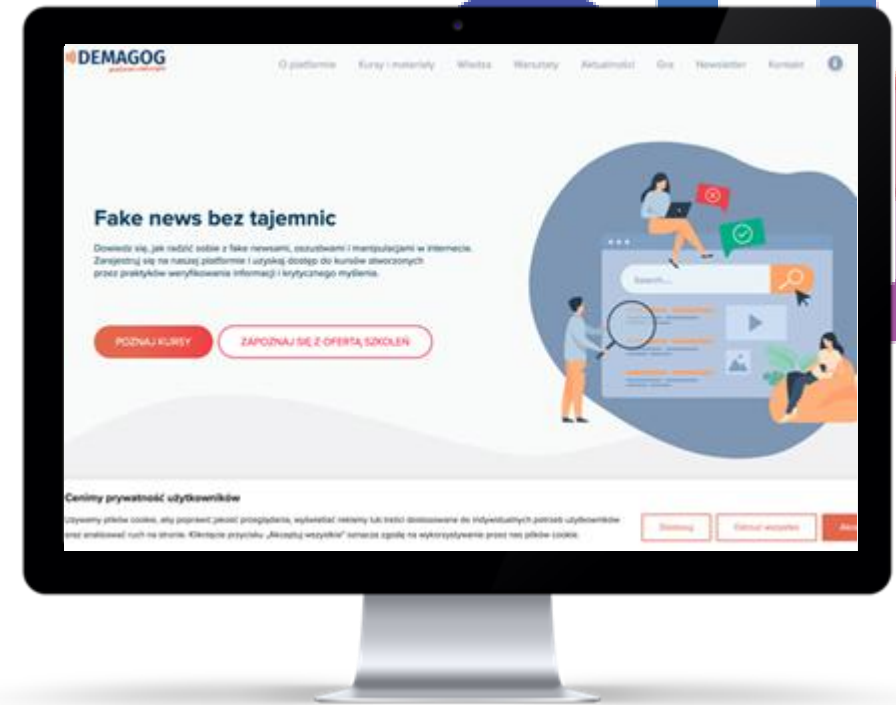

освітня ініціатива

**Натисніть, щоб
переглянути**

Втілюємо це в життя!

Освітня платформа зі спеціальним розділом для електронного навчання, створена командою Асоціації «Демагог». Онлайн-курси, розроблені експертами, допомагають користувачам розпізнавати неправдиву інформацію в Інтернеті, відрізнити правду від брехні та знаходити надійні джерела інформації.

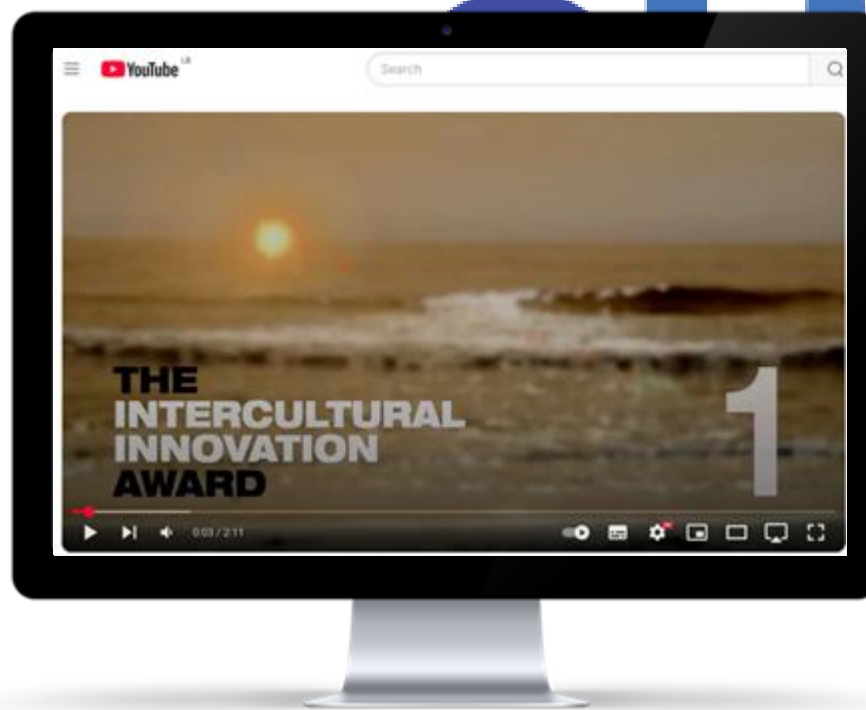

Натисніть, щоб
переглянути

Приклад з практики: «Звичайні герої» — протистояння розкольніцьким наративам та етична журналістика

Програма «Звичайні герої» має на меті представити нову версію подій воєнного часу, яка показує іншу сторону історії — таку, що виходить за межі етнічних розбіжностей і підтверджує нашу віру в людство.

Програма «Звичайні герої» була створена РСРС у 2010 році з метою сприяння примиренню, міжетнічній толерантності, взаєморозумінню та відновленню міжгрупових відносин у Боснії та Герцеговині, на Західних Балканах та у світі. Програма демонструє героїчні вчинки звичайних цивільних осіб у Камбоджі, Руанді, на Балканах та під час Голокосту.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Приклад з практики: «Звичайні герої», що кидають виклик розкольніцьким наративам, та етична журналістика

Проект використовує мультимедійні освітні історії про порятунок та моральну мужність для сприяння толерантності, примиренню та міжетнічній співпраці. Він переріс із невеликої фотовиставки та молодіжної конференції у велику мультимедійну освітню програму з кількома компонентами

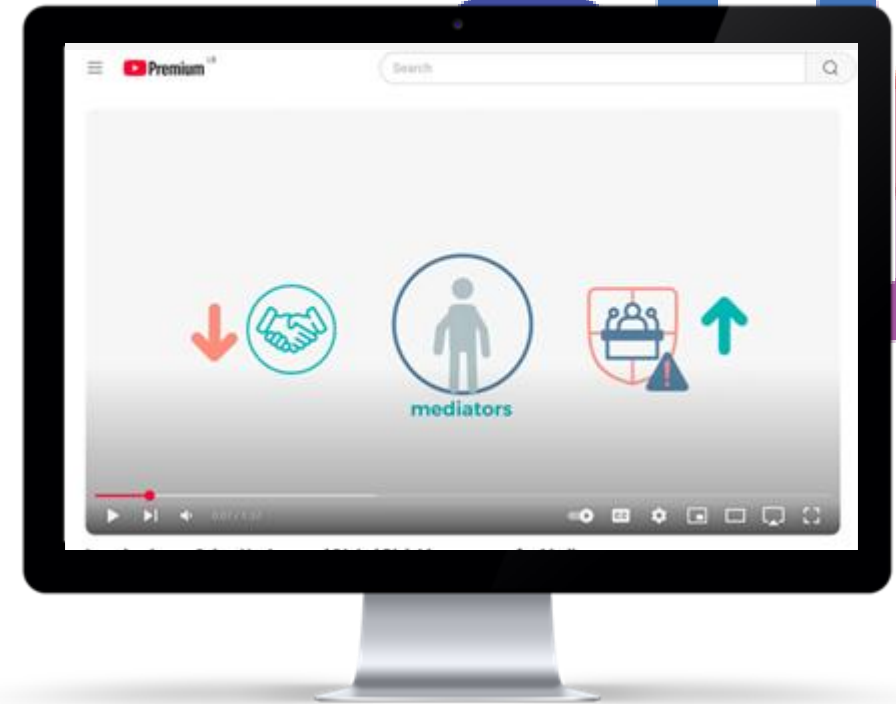
Такі історії показують, що люди завжди були людьми, перш за все, незалежно від їхньої національної, етнічної, релігійної чи іншої ідентичності. Ельма Караходжич, учасниця програми, Тешань, Боснія і Герцеговина

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Приклад з практики: Вступ до кібергігієни та управління цифровими ризиками для медіаторів

Сьогодні світ переживає масштабну цифрову трансформацію. Наша взаємопов'язаність та залежність від цифрових технологій у найближчі роки продовжуватимуть зростати, що призведе до радикальних змін у нашому способі життя, зокрема у тому, як ми здійснюємо медіацію в конфліктних ситуаціях. Пандемія Covid-19 ще більше прискорила використання медіаторами віртуальних платформ, цифрових пристроїв та інструментів для спілкування та взаємодії зі сторонами конфлікту.

[Натисніть, щоб переглянути](#)

Приклад з практики: Вступ до кібергігієни та управління цифровими ризиками для медіаторів

Експерти з медіації повинні розуміти ризики, пов'язані з цифровими технологіями, їхній вплив на нашу роботу та на учасників процесу, з якими ми взаємодіємо. Ця платформа електронного навчання розглядає деякі з цих ризиків та пропонує способи їх усунення.

Дізнайтеся більше про управління цифровими ризиками на сайті <https://mediation-digitalrisk.org/>

**Натисніть, щоб
переглянути**

Ресурси
Розділ

Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

- **Цифрові інструменти:** Adobe Express, Instagram, Tik Tok, Threads, Canva, UN Peacekeeper, WhatsApp, Google Docs, Notion, Padlet
- **Вправи:** Створення етичних наративів, орієнтованих на мир; Перетин активізму, медіа та цифрового адвокатування
- **Ресурси:** посібники, набори інструментів, статті тощо

Цифрові інструменти:

Перетин активізму, медіа та цифрової адвокації

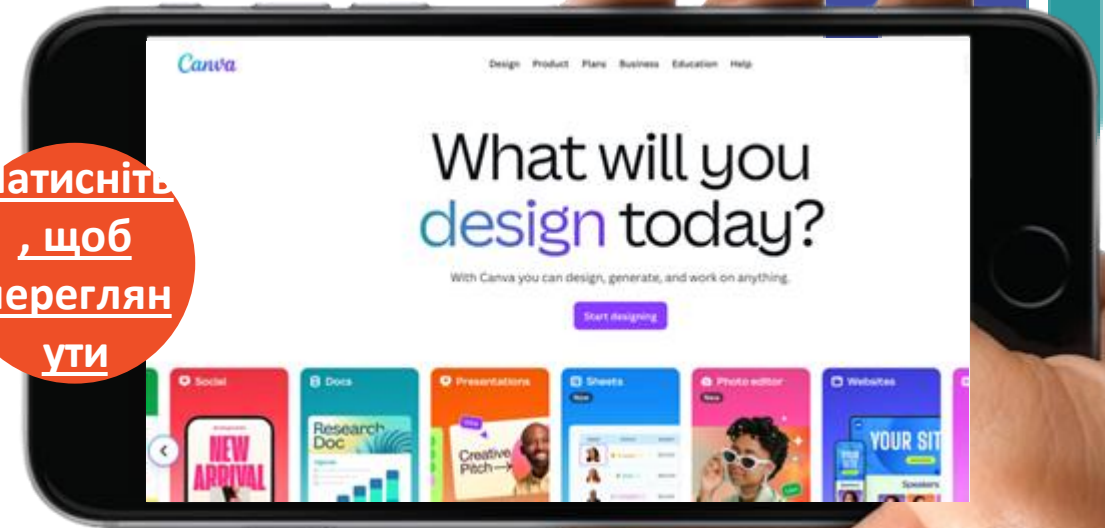
Назва: [Canva](#) / [Adobe Express](#) – Конструктор кампаній

Використовується для: створення цифрових постерів, відео, каруселей та інфографіки для онлайн-пропаганди.

Поради: Пишіть коротко, використовуйте заклики до дії (наприклад, «Позначте друга, якому це важливо»).

На що слід звернути увагу: Сток-фотографії, що підсилюють стереотипи.

Натисніть
щоб
переглянути

[Canva](#)

Оптимальне використання: Спільно створіть шаблон набору інструментів, який учні зможуть переробляти та використовувати повторно.

Цифрові інструменти:

Перетин активізму, медіа та цифрового адвокатування

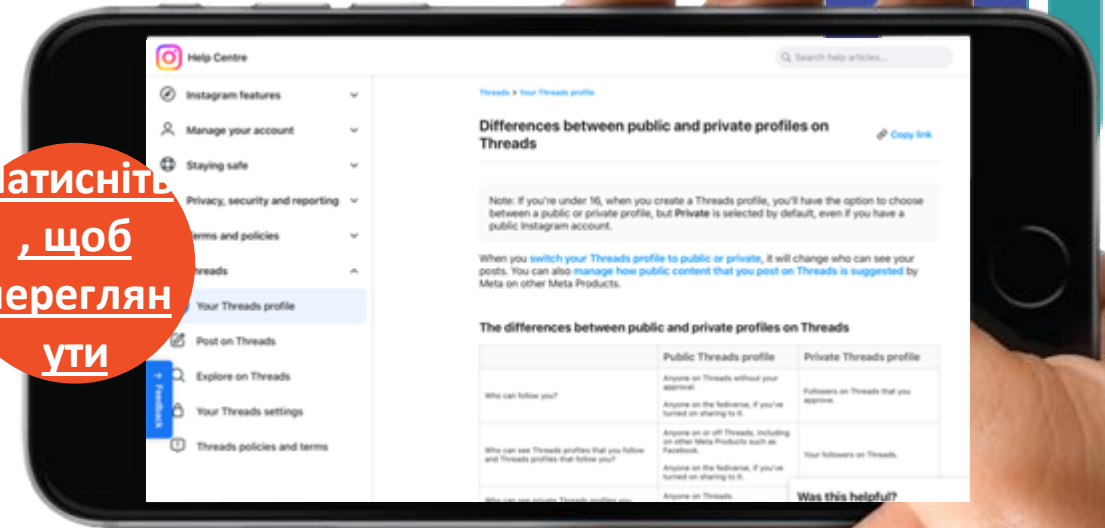
Назва: [Instagram](#) / [TikTok](#) / [Threads](#) **(приватний)** – майданчик для тестування кампаній

Використовується для: пілотного запуску кампаній, ініційованих молоддю, у реальних або імітованих акаунтах.

Поради: Використовуйте опитування, історії та хештеги для підвищення залученості.

На що слід звернути увагу: Вигорання або шкідливі відгуки — створіть рекомендації щодо зворотного зв'язку.

Натисніть
, щоб
переглянути

[Threads \(приватний\)](#)

Оптимальне використання: використовуйте в проектних командах із цифровими наставниками або модераторами соціальних мереж.

Цифрові інструменти:

Перетин активізму, медіа та цифрового адвокатування

Назва: «Цифрові технології в посередництві» від програми «Миротворці ООН»

Опис: Надає інформацію щодо інтеграції цифрових технологій у процеси медіації, включаючи приклади з практики та найкращі практики.

Застосування до теми: Ідеально підходить для медіаторів, які прагнуть впровадити цифрові інструменти у свою практику. Наводить приклади з реального життя. Поглиблює розуміння цифрової медіації.

Натисніть
щоб
переглянути

<https://peacemaker.un.org/en/thematic-areas/digital-technologies#conflict-analysis>

Охоплює наступне:

- Аналіз конфлікту
- Взаємодія зі сторонами конфлікту
- Інклюзивність
- Соціальні медіа та комунікація

Цифрові інструменти:

WhatsApp

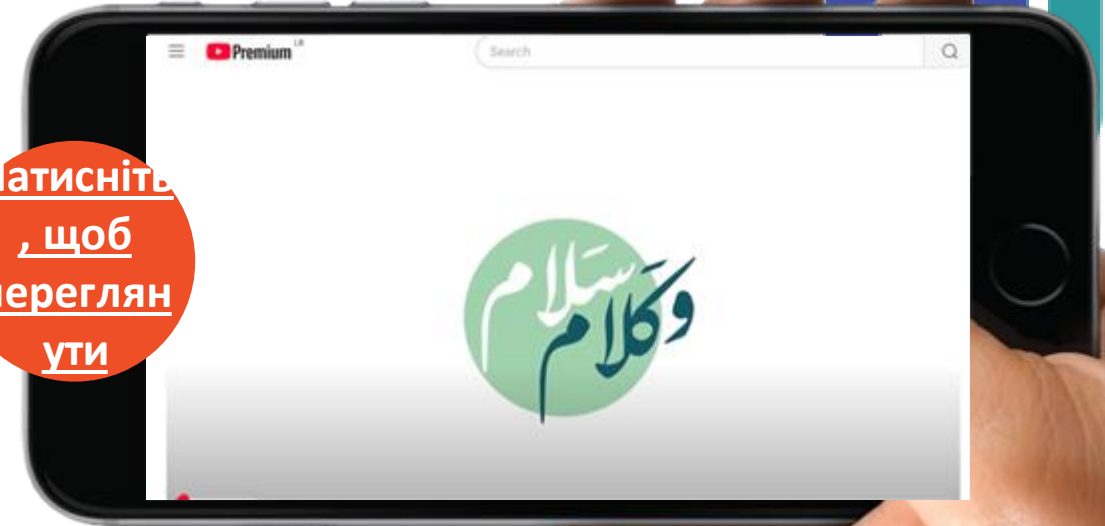
Назва: WhatsApp для розбудови миру

Опис: Демонструє використання WhatsApp як інструменту для цифрового миробудування, що сприяє комунікації та координації між зацікавленими сторонами.

Застосування до теми: Підходить для мобілізації громадських ініціатив та підтримання діалогу в районах, що постраждали від конфліктів. Широко доступний та зручний у користуванні. Дозволяє здійснювати комунікацію в режимі реального часу.

<https://www.salamwakalam.com/videos/635/whatsapp-a-digital-peacebuilding-tool/en>

Натисніть
щоб
переглянути

<https://www.youtube.com/watch?v=L5XMmIJDHOs>

Завантажити:

<https://www.whatsapp.com/>

Цифрові інструменти:

Створення етичних наративів, орієнтованих на мир

Назва: Google Docs або Notion — спільне написання текстів

Використовується для: Спільного створення етичних рекомендацій щодо розповіді історій або контрольних списків для їхнього перегляду.

Поради: Стимулюйте дискусії про репрезентацію, владу та культурну чутливість.

На що слід звернути увагу: надмірне «очищення» історій — зосередьтеся на гідності, а не на нейтральності.

Натисніть
щоб
переглянути

<https://docs.google.com/>

Оптимальне використання:
доручіть колегам роль рецензентів
для оцінки етичної чіткості.

Цифрові інструменти:

Створення етичних наративів,
орієнтованих на мир

Назва: [Padlet](#) — дошка для анонімних ідей

Використовується для: Збору прикладів етичних дилем або небезпечних історій від учнів.

Поради: Дозвольте анонімне розміщення, щоб зменшити самоцензуру.

На що слід звернути увагу: Немодерований контент — переглядайте дописи перед публікацією.

Натисніть
щоб
переглянути

[Padlet](#)

Оптимальне використання:

Використовуйте як розминку для обговорень щодо згоди та формування наративів.

Створення етичних наративів, орієнтованих на мир

Дізнайтеся, як розвинути глибоке розуміння динаміки влади у розповідях. Навчіться етичній чутливості, яка є критично важливою для роботи у розділених або конфліктних громадах. Заохочуйте відповідальне створення та споживання медіа. Ви дізнаєтеся, як розглядати цифровий сторітелінг як громадянський обов'язок, а не лише як цифровий інструмент.

Тепер, у невеликих групах, учасники створюють набір етичних рекомендацій щодо розповіді історій, спрямованих на мир. Вони повинні стосуватися інформованої згоди, представництва та голосу, уникнення стереотипів або повторної травматизації, точності та впливу

Поради:

- Поділіться прикладами з реального життя (хороші та проблемні історії про мир)
- Використовуйте цитати або свідчення для обговорення «сірих зон» (наприклад, «Чи слід нам коли-небудь використовувати анонімні кадри протестів?»).
- Завершіть заняття презентацією кожною групою свого «Етичного кодексу поведінки для ЗМІ, що висвітлюють тему миру»

Перетин активізму, медіа та цифрового адвокатування

У цьому вправі ви дізнаєтеся, як застосовувати підприємницькі та громадянські навички в реальних ситуаціях. Ви подивитеся на себе та своїх однолітків як на агентів змін. Вивчіть технічні інструменти для цифрової медіа-адвокації (Canva, інструменти планування, додатки для створення контенту) та дізнайтеся, як налагоджувати командну роботу та комунікацію

Почніть із розробки міні-цифрової кампанії, присвяченої актуальній соціальній проблемі або питанню, пов'язаному з миром (наприклад, булінг, міграція, релігійна толерантність).

Перетин активізму, медіа та цифрового адвокатування

Визначте мету та повідомлення. Оберіть платформу (Instagram, TikTok, блог). Створіть ключові візуальні елементи (плакати, ролики, опитування). Сплануйте взаємодію (наприклад, коментарі, запитання та відповіді, цифрові обіцянки)

Поради:

- Використовуйте шаблони планування кампаній (Проблема – Повідомлення – Аудиторія – Платформа – Дія)
- Тепер «презентуйте» свою кампанію групі для отримання відгуків від колег
- Якщо можливо, проведіть пілотну версію кампанії в цифровому форматі, наприклад, на веб-сторінці (навіть лише внутрішньо), та зберіть відгуки

[Натисніть, щоб
прочитати](#)

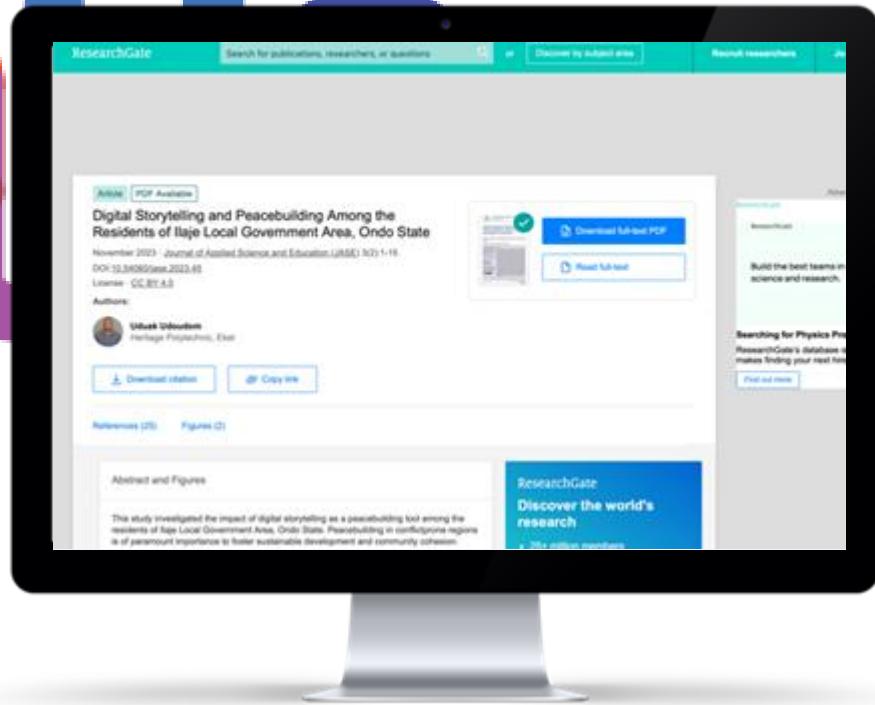
Концептуальна основа: Концептуальна основа Департаменту з питань запобігання та ліквідації конфліктів ООН щодо аналізу конфліктів з урахуванням цифрових технологій (2024)

[З урахуванням цифрових технологій](#)

Ця концептуальна основа, розроблена Департаментом з політичних питань та питань миробудування ООН (DPPA), містить практичні рекомендації щодо інтеграції цифрових технологій в аналіз конфліктів. У ній підкреслюється, як цифрові інструменти — такі як дані соціальних мереж, онлайн-картографування та цифрова етнографія — можуть допомогти виявляти ознаки раннього попередження, відстежувати напруженість та розуміти Інтернет-наративи, що підживлюють конфлікт.

Ресурси

[Натисніть, щоб
переглянути](#)

Стаття: Цифрове сторітеллінг та розбудова миру
У цьому дослідженні вивчався вплив цифрового сторітелінгу як інструменту миробудування серед мешканців району місцевого самоврядування Іладже, штат Ондо. Миробудування у регіонах, схильних до конфліктів, має першочергове значення для сприяння сталому розвитку та згуртованості громади. Цифровий сторітелінг став перспективним підходом до комунікації, що дозволяє людям ділитися своїми досвідом, поглядами та розповідями через мультимедійні платформи, долаючи традиційні бар'єри простору та часу.

Ресурси

[Натисніть, щоб
переглянути](#)

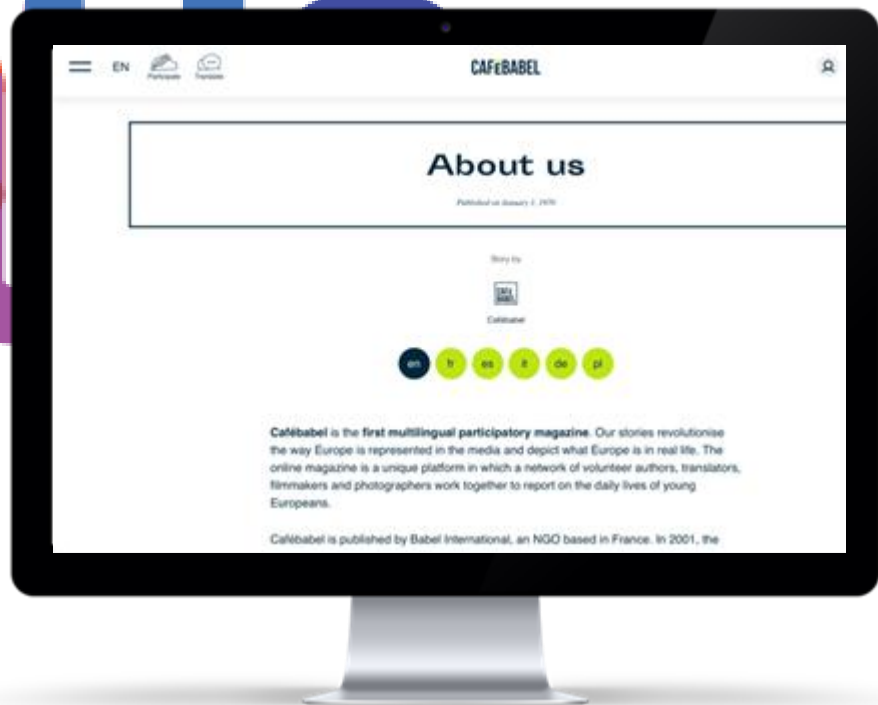
Стаття: Як соціальні мережі маніпулюють нашим мисленням і підсилюють політичну поляризацію

[Як соціальні медіа захоплюють наші мізки та підсилюють політичну поляризацію](#)

Такі платформи, як Facebook, Twitter та Instagram, спочатку були створені для того, щоб з'єднувати нас, але вони ненавмисно стали потужними інструментами посилення політичної поляризації. Від «ехо-камер», що підсилюють наші переконання, до емоційно зарядженого контенту, що розпалює наші страхи та гнів, соціальні медіа змінюють те, як ми думаємо, відчуваємо та взаємодіємо з політичними питаннями.

Ресурси

Натисніть, щоб
переглянути

Журнал: Інтернет-журнал, який пишуть молоді європейці для молодих європейців і який пропонує погляд з низового рівня на соціальні проблеми, питання ідентичності та життя в Європі.

CafeBabel, що базується у Франції, є першим багатомовним журналом, заснованим на принципах участі. Наші матеріали революціонізують спосіб представлення Європи у ЗМІ та показують, якою є Європа у реальному житті. Цей онлайн-журнал є унікальною платформою, на якій мережа авторів-волонтерів, перекладачів, кінематографістів та фотографів працює разом, щоб розповідати про повсякденне життя молодих європейців.

Ресурси

Build Up пропонує різноманітні навички: медіація, переговори, фасилітація, миротворчість, маркетинг, робота зі ЗМІ, кіновиробництво, дизайн, програмування, аналіз даних, соціальні медіа, дослідження, графічна фіксація та багато іншого.

Вони створюють простір для діалогів та обміну думками, де ми можемо спільно вчитися, як будувати мир у цифрову епоху через дії, рефлексію та ітерацію. Вони надають безкоштовні ресурси у **Спільноті навчання**

[Відкриті онлайн-курси](#) Ми пропонуємо набір безкоштовних вступних онлайн-курсів, щоб допомогти вам адаптувати свою роботу до цифрових просторів.

[Вебінари та події](#) Ми долучаємося до розмов та організуємо їх із людьми, які цікаво займаються цифровим миробудуванням та розмірковують над нею.

Модуль 4: Будуємо цифрові мости: Вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

Ви завершили **Частина 3 – Напрямок 3**
Європейські цифрові платформи, що підтримують журналістику миру та конструктивний діалог

Далі йде **Частина 4 – Напрямок 4**
Роль громадянської журналістики у зміцненні соціальної згуртованості

www.includememedia.eu

This resource is licensed under CC BY 4.0

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* З метою економії паперу, будь ласка, друкуйте цей документ у відтінках сірого або чорно-білому режимі, а не у кольорі. Будь ласка, друкуйте на обох сторонах аркуша (дуплекс) та, якщо можливо, друкуйте кілька слайдів або сторінок на одному аркуші.